

REFERAT Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029)

d. 20-05-2026

Mødedato Onsdag d. 20. maj 2026 kl. 08:30

Mødested M.5/rådhuset

Mødedeltagere Katrine Fusager Rohde, Anders Bertel, Stine Isaksen, Marie-Louise
Høgh, Torsten Nielsen, Mads Panny, Lars Mogensén, Stine
Damborg, Lone Langballe

Indholdsfortegnelse

Handicapsagsbarometret 2025 på børneområdet - Børne- og Ungdomsudvalget.....	3
Søgetal til ungdomsuddannelserne i 2026 og fremtidig deltagelse i partnerskabsaftale.....	5
Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 67 til Spildevandsplan 2019 (Fængsel Firehuse).....	8
Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg vedtaget i Tillæg nr. 67 til Spildevandsplan	10
Fremdrift i omlægningsplaner i regi af Aftale om et Grønt Danmark (orienteringssag).....	12
Etablering af supplerende affaldsstationer i Domkirke kvarteret i Viborg (bevillingssag).....	16
Etablering af have-/parkaffaldsplads med ubemandet åbningstid ved Karup Genbrugsstation (bevill	18
Endelig vedtagelse af Energistrategi for Viborg Kommune.....	20
Paletten - Vedtægtsændringer samt kommunal repræsentation i bestyrelsen.....	22
Stillingtagen til budget for udvikling i mindre byer og landdistrikter samt landdistriktsudvalgets dis	24
Forslag til lokalplan nr. 664 for boligområde på Søndre Skolegrund i Bjerringbro.....	28
Endelig vedtagelse af forslag til lokalplan nr. 631 for et fængsel ved Firehuse samt tillæg nr. 18 til I	31
Stillingtagen til planlægning for en statslig industripark efter idéfase.....	35
Godkendelse af forslag til visionsplan for Stoholm skolegrund.....	39
Wayfinding i Viborg Midtby (bevillingssag).....	42
Anlæg af kys og kør plads ved Sparregade i Viborg (bevillingssag).....	45
Etablering af sygeplejeklinik ved hjemmeplejens Distrikt Midt.....	47
Gælds- og formuepleje 2025.....	49
Budgetlægning 2027 - 2030 på Økonomi- og Erhvervsudvalgets egne områder.....	52
Budgetlægning 2027-2030.....	54
Mellemfinansiering af projekter i lokalområder.....	56
Licitationsresultat vedrørende sammenlægning af skoler i Bjerringbro (bevillingssag).....	59
Udarbejdelse af ny Sammenhængsmodel - vision, pejlemærker og målsætninger.....	61
Orientering om Velkomstcenter for Hærvejen.....	63
Medlemskab Udvikling Hærvejen 2026-2029.....	65
Ordinær generalforsamling 2026 i Energi Viborg A/S.....	67
Mødeliste for Økonomi- og Erhvervsudvalget.....	68
Meddelelser og gensidig orientering.....	69
Lukket: Ejendomssag (bevillingssag).....	70
Lukket: Ejendomssag.....	71
Lukket: Ejendomssag.....	72
Lukket: Ejendomssag.....	73
Underskriftsark.....	74

Punkt 1: Handicapsagsbarometret 2025 på børneområdet - Børne- og Ungdomsudvalget

23/17789

Resume

Handicapsagsbarometret 2025 omhandler kommunernes afgørelser om tabt arbejdsfortjeneste og heri præsenteres samlede konklusioner for hele landet. Viborg Kommune har bidraget med fire sager til Handicapsagsbarometret. De opmærksomhedspunkter, der præsenteres i Handicapsagsbarometret og input fra Handicaprådet, indgår i Viborg Kommunes kontinuerlige arbejde med kvalitet i sagsbehandlingen.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg foreslår, at Børne- og Ungdomsudvalget indstiller til byrådet

1. at orienteringen om Handicapsagsbarometret 2025 tages til efterretning.

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget (2026-2029) den 05-05-2026

Orienteringen om Handicapsagsbarometret 2025 blev taget til efterretning.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

På baggrund af beslutningen i Børne- og Ungdomsudvalget indstiller Økonomi- og Erhvervsudvalget til byrådet,

1. at orienteringen om Handicapsagsbarometret 2025 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

De relevante politiske fagudvalg og Handicaprådet er kontinuerligt blevet præsenteret for Danmarkskortet over afgørelser på det sociale område. Danmarkskortet er en opgørelse udarbejdet af Social- og Boligministeriet over omgørelsesprocenter for kommunale afgørelser, der er blevet behandlet i Ankestyrelsen. Disse bidrager på samme måde som Handicapsagsbarometret til et indblik i kommunernes sagsbehandling.

Inddragelse og høring

Handicaprådet har på sit møde 17. marts 2026 ([sag nr. 5](#)) drøftet handicapsagsbarometret og har følgende input:

- Det er vigtigt at være opmærksom på, at én fejlbehæftet afgørelse ikke syner af meget samlet set, men det kan have store konsekvenser for den enkelte familie.
- Der kan være et ”mørketal” i forhold til antallet af afgørelser, der ikke påklages.
- Det opleves, at sagsbehandleres beslutningskompetence er reduceret over et antal år, hvilket vurderes at kunne forlænge sagsbehandlingen og øge sagsomkostningerne. Samarbejde og dialog mellem sagsbehandler og familie vurderes at være afgørende for god sagsbehandling.
- Handicaprådet opfordrer til politisk dialog i Viborg Kommune med forældre til børn med handicap om, hvordan hverdagen opleves.
- Det vurderes afgørende, at sagsbehandler er godt forberedt og har kendskab til den enkelte borgers situation i den indledende dialog – blandt andet i forbindelse med overgang fra barn til voksen. Det understøtter en god forventningsafstemning om samarbejdet.

Beskrivelse

Baggrund

Handicapsagsbarometret er udarbejdet af Ankestyrelsen og er en undersøgelse af, i hvilken udstrækning kommunerne overholder centrale krav i lovgivningen, når de behandler sager om udsatte børn og unge. Formålet med undersøgelsen er at give et aktuelt billede af den juridiske kvalitet i sagsbehandlingen i kommunerne og dermed bidrage til bedre retssikkerhed og tillid til kommunernes sagsbehandling på handicapområdet.

I Handicapsagsbarometret 2025 har Ankestyrelsen fokus på tabt arbejdsfortjeneste efter Barnets lov § 87. 385 sager fra alle landets 98 kommuner indgår i undersøgelsen. Ingen af sagerne har været påklaget til Ankestyrelsen, og de omfatter både afgørelser om bevilling af og afslag på tabt arbejdsfortjeneste. Barometret giver dermed mulighed for at tegne et generelt billede af den juridiske kvalitet i kommunernes sagsbehandling i de sager, som borgerne ikke har klaget over.

Viborg Kommune indgår i handicapsagsbarometret 2025 med 4 sager.

Nationale tendenser

På baggrund af sager fra alle kommuner præsenterer Ankestyrelsen samlede konklusioner. Blandt andet, at kommunerne har en eller flere retlige mangler i 54 procent af sagerne. Fejlene ville have betydet, at 48 procent af sagerne ville være blevet omgjort, hvis de havde været påklaget til Ankestyrelsen. Den mest almindelige fejl er utilstrækkelig sagsoplysning, som Ankestyrelsen finder i 41 procent af sagerne. Typisk handler utilstrækkelig sagsoplysning om, at sagen mangler oplysninger om, hvorvidt der er et nødvendigt pasningsbehov som følge af barnets funktionsnedsættelse, eller om borgeren har et indtægtstab af samme årsag. I 34 procent af sagerne handler fejlen om, at kommunens begrundelse er utilstrækkelig. På baggrund af sagerne konkluderer Ankestyrelsen desuden, at sagsbehandlingsfristerne overskrides i 48 procent af sagerne. På den anden side giver kommunerne i et stort flertal af sagerne korrekt klagevejledning og foretager en helhedsvurdering.

Viborg Kommune

Fire af sager i undersøgelsen er fra Viborg Kommune. Ankestyrelsen har vurderet, at for tre af disse ville Viborg Kommunes afgørelse blive stadfæstet, hvis den blev anket. Den fjerde ville blive hjemvist til fornyet behandling. Hjemvisningen skyldes utilstrækkelig sagsoplysning, hvilket også er en af de nationale tendenser. På samme vis er der for tre af sagerne udfordringer med at overholde sagsbehandlingstiden. En situation, forvaltningen har været opmærksom på og derfor er der sket en tilpasning i sagsbehandlingstiderne med henblik på, at disse afspejler de reelle forhold. Derudover følger forvaltningen tilbagemeldinger fra Ankestyrelsen tæt, og input herfra indgår i det kontinuerlige arbejde med at fastholde og udvikle kvaliteten i sagsbehandlingen. Generelt er kvaliteten i sagsbehandlingen et fokusområde i Familieafdelingen, som gennem en længere periode har arbejdet systematisk og seriøst hermed. Konkret har Familieafdelingen i 2025 indgået i et længerevarende læringsforløb med Socialstyrelsen og VIA om systematik i sagsbehandlingen på børnehandicapområdet, herunder med fokus på helhedsvurdering og kvalificering af det faglige grundlag i afgørelserne. Dette kommer blandt andet til udtryk ved positive placeringer i nationale sammenligninger. Som følge heraf, og det faktum, at undersøgelsen omhandler 4 sager, igangsættes ikke yderligere tiltag som følge af Handicapsagsbarometret på børneområdet.

Input fra Handicaprådet indgår i den kontinuerlige udvikling og kvalificering af området.

Handicapsagsbarometret 2025 fremgår af bilaget.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Handicapsagsbarometret 2025 bilag til politisk behandling

Punkt 2: Søgetal til ungdomsuddannelserne i 2026 og fremtidig deltagelse i partnerskabsaftale

26/9700

Resume

Kommunerne skal årligt opgøre søgetal til ungdomsuddannelserne. På mødet drøfter udvalget søgetallene. Samtidig drøfter udvalget konsekvenserne af, at Dansk Industri er udtrådt af partnerskabsaftalen, der skal styrke søgningen til erhvervsuddannelserne.

Sagen er behandlet i Uddannelses- og Beskæftigelsesudvalget og i Børne- og Ungdomsudvalget på deres møder hhv. den 4. og 5. maj 2026.

Indstilling

Uddannelses- og Beskæftigelsesudvalget og Børne- og Ungdomsudvalget indstiller til byrådet,

1. at søgetallene til ungdomsuddannelserne i 2026 drøftes og tages til efterretning.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Uddannelses- og Beskæftigelsesudvalget og Børne- og Ungdomsudvalget.

Sagsfremstilling

Historik

Sidste års søgetal for ungdomsuddannelserne blev behandlet på byrådets møde den 25. juni 2025 ([link til sag nr. 3 i byrådet den 25. juni 2025](#)).

Udvalget blev orienteret om Dansk Industris udtrædelse af partnerskabsaftale om styrket søgning til erhvervsuddannelserne på møde den 2. marts 2026 ([link til sag nr. 7 i Børne- og ungdomsudvalget den 3. marts 2026](#)).

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Søgetal 2026

Viborg Byråd besluttede i juni 2025, at 30 % af en ungdomsårgang med bopæl i Viborg Kommune skal søge en erhvervsuddannelse inden 2030. Der er ikke længere et nationalt krav til måltallet for søgning til erhvervsuddannelserne. Dog skal kommunerne lave en handleplan, hvis søgningen ligger under 10 %.

Nedenfor fremgår Viborg Kommunes søgetal til ungdomsuddannelserne fra 2021 til 2026. Søgetallene er opgjort for de elever, der forlader grundskolens 9. og 10. klasse, og gælder for elever med bopæl i Viborg kommune.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Gymnasiale uddannelser	67,6 %	64,4 %	65,5 %	66,3 %	66,0 %	65,0 %
Erhvervsuddannelser	22,9 %	27,1 %	27,0 %	25,0 %	27,4 %	27,2 %
FGU/STU	3,1 %	2,2 %	1,9 %	2,0 %	1,4 %	2,0 %
Øvrigt	6,5 %	6,3 %	5,5 %	6,6 %	5,2 %	5,7 %

Kategorien 'Gymnasiale uddannelser' dækker: stx, htx, hhx, hf, IB, pre-IB og 2-årig stx.

Kategorien 'Erhvervsuddannelser' dækker: eud og eux.

Kategorien 'FGU/STU' dækker: Den Forberedende Grunduddannelse og den Særligt Tilrettelagte Ungdomsuddannelse.

Kategorien 'Øvrigt' dækker: Ungdomshøjskoler, udlandsophold, arbejde og andet.

Tallene viser et mindre fald i søgningen til erhvervsuddannelserne på 0,2 procentpoint fra 2025 til 2026. Det procentuelle fald dækker dog over en minimal stigning i antallet af elever, der forlader grundskolen til erhvervsuddannelserne. I 2026 er det 328 elever, der har søgt en ungdomsuddannelse, hvor det i 2025 var 327 elever.

Ser man alene på elever fra de kommunale folkeskoler og ungdomsskolen, og som har bopæl i Viborg kommune, er det 35,0 % (svarende til 193 elever), der har søgt en erhvervsuddannelse i 2026. I 2025 var det 36,5 % (svarende til 195 elever).

Dansk Industris udtrædelse af partnerskabsaftalen og arbejdet fremadrettet

Dansk Industri har meddelt, at de i lyset af nye uddannelsespolitiske fokusområder ønsker at udtræde af partnerskabsaftale for styrket søgning til erhvervsuddannelserne, og fremover samarbejde på anden vis. De øvrige partnere i aftalen er Business Viborg, Mercantec, Asmildkloster Landbrugsskole, Vevo-skolen (tidligere Social- og Sundhedsskolen), Naturvidenskabernes Hus og Viborg Kommune.

Partnerskabsaftalens formål var at sikre kvalificeret arbejdskraft, øge kendskabet til erhvervsuddannelserne og styrke praksisfaglighed i grundskolen.

Siden partnerskabsaftalen blev indgået i 2022, er der sket ændringer på uddannelsesområdet. Blandt andet er det nationale mål om, at 30 % af en ungdomsårgang skal søge en erhvervsuddannelse i 2025 bortfaldet.

Det lokale arbejde med 30 %-målsætningen eksisterer fortsat, og eksempelvis er praksisfaglighed siden partnerskabsaftalens indgåelse indskrevet i lovgivningen på grundskoleområdet, som en del af "Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram".

De lokale indsatser, der medvirker til at sikre kvalificeret arbejdskraft, øge kendskabet til erhvervsuddannelserne og styrke praksisfaglighed i grundskolen er blandt andet:

- Juniormesterlære
- Obligatorisk erhvervspraktik i grundskolen
- En mere praktisk tilgang til undervisningen i alle folkeskolens fag ("Fagfornyelsen" fra skoleåret 2027/28)
- Tilbud om individuel vejledning for alle grundskoleelever
- Flere Sammen om Fritidsjob
- KLC-portalen – læringsforløb til grundskolen med virksomheder, erhvervsuddannelser, læringsinstitutioner og brancheorganisationer
- Rejseholdet – grundskole-virksomhedssamarbejde i lokalområder
- Viborg Karriereuger – unges valg af uddannelse og erhverv
- Handz & Mindz – unges valg af uddannelse og erhverv

Det er forvaltningens vurdering, at den nye lovgivning om praksisfaglighed og de aktuelle indsatser omfatter intentionerne i partnerskabsaftalen.

Der vil fortsat være behov for løbende at tilpasse og udvikle nye indsatser på tværs af institutioner og sektorer.

Samtidigt findes der eksisterende fora, hvor skoler, ungdomsuddannelser og erhvervsliv samarbejder om at sikre fremtidens arbejdskraft, herunder 30%-målsætningen.

Vedlagt er bemærkninger fra partnere bag partnerskabsaftalen (bilag 1).

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Bemærkninger til behandling af partnerskabsaftale

Punkt 3: Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 67 til Spildevandsplan 2019 (Fængsel Firehuse)

25/30339

Resume

Klima-, Miljø- og Naturudvalget skal behandle endeligt forslag til Tillæg nr. 67 til Spildevandsplanen 2019 (Fængsel Firehuse).

Tillægget danner grundlag for at området, hvor der skal opføres nyt fængsel, kan optages i spildevandsplanen som spildevandskloakeret, og at der kan anlægges en spildevandsledning fra fængslet til eksisterende ledningsanlæg i Karup.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 67 til Spildevandsplanen 2019 (Fængsel Firehuse) godkendes som forelagt.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 07-05-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 67 til Spildevandsplanen 2019 (Fængsel Firehuse) godkendes som forelagt.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima-, Miljø- og Naturudvalget.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Planforslaget har været i offentlig høring fra den 8. januar 2026 til den 5. marts 2026. Der er modtaget ét høringssvar i perioden.

Høringssvaret fra Vejdirektoratet omhandler, at Vejdirektoratet skal give tilladelse, inden der må udføres gravearbejde langs vejen, samt at den nuværende vejafvanding ikke må afbrydes, samt at respektafstande skal overholdes.

Høringssvaret har ikke givet anledning til ændring af planforslaget.

Høringssvar samt forvaltningens behandling af høringssvarene fremgår af bilag 1 og 2.

Beskrivelse

Tillæg nr. 67 til Spildevandsplanen 2019 (Fængsel Firehuse) danner det juridiske grundlag for, at det kommende Fængsel ved Firehuse mellem Karup og Frederiks kan optages i spildevandsplanen som spildevandskloakeret. Samtidig giver det mulighed for, at Energi Viborg Vand A/S kan etablere ny spildevandsledning fra fængslet langs Viborgvej til tilslutningspunkt til eksisterende spildevandsledning i Vandværksvej i Karup.

Fængslet optages i Spildevandsplan 2019 som "spildevandskloak", hvor der afledes sanitært spildevand og spildevand fra køkken og vaskeri til Energi Viborg Vands spildevandssystem, mens regnvandet nedsives på egen grund. Tilslutningen til Energi Viborg Vands ledninger sker i den sydlige del af området. Det bliver nødvendigt, at Energi Viborg Vand etablerer en pumpestation inden for fængslets areal.

Oversigtskort med placering af spildevandtekniske anlæg fremgår af bilag 3.

Tillægget med tilhørende kortbilag er udarbejdet i kommunens digitale planportal og kan hentes via følgende link: [Tillæg nr. 67 til spildevandsplan 2019 - Fængsel Firehuse](#)

Tillæggets tekstdel fremgår desuden af bilag 4.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at etablering af det spildevandtekniske anlæg er i overensstemmelse med spildevandsplanens retningslinjer og målsætninger om central håndtering af spildevand og decentral håndtering af regnvand.

Miljøvurdering

Forvaltningen har udarbejdet en samlet miljørapport for kommuneplantillæg, lokalplan, nedsivning af tag- og overfladevand samt udledning af spildevand til Karup Å, da det blev vurderet, at etablering af fængslet kunne have en væsentlig indvirkning på miljøet. Det er i miljørapporten og tilhørende afgørelse vurderet, at udledning af spildevand samt nedsivning af overfladevand er neutral/uden påvirkning på miljøet. Der er ikke modtaget klager over afgørelsen.

Miljørapporten findes via følgende links: [Miljøvurdering af planer og projekt](#) og [Samlede bilag til miljørapport](#).

Ved udarbejdelse af miljørapporten var placeringen af ledningstracéet fra Fængslet til eksisterende kloak i Karup ikke fastlagt og Tillæg nr. 67 til Spildevandsplanen ikke udarbejdet, hvorfor ledningstracéet ikke er medtaget i miljørapporten. Der er efterfølgende gennemført en screening af tillægget, med undtagelse af de emner, der er behandlet i miljørapporten, efter de kriterier, der er fastlagt i lovgivningen.

På baggrund af miljøscreeningen vurderes det, at der ikke vil være væsentlige konsekvenser for miljøet forbundet med det planlagte ledningstracé, og der bliver derfor ikke udarbejdet en miljøvurdering af denne del af projektet. Der er ikke modtaget klager over afgørelsen.

Økonomi

Interne spildevandsanlæg:

Udgifter til etablering, drift og vedligehold af interne kloakanlæg afholdes af grundejer.

Eksterne spildevandsanlæg:

Udgifter til at etablere spildevandsledning og pumpestation afholdes af Energi Viborg Vand A/S.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Anlægsarbejdet forventes opstartet 2029.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Høringssvar og indsigelser

Behandling af Høringssvar og indsigelse

Oversigtskort tilrettet - Tillæg nr. 67 til Spildevandsplan 2019

Tillægstekst - Tillæg nr. 67 til Spildevandsplan 2019

Punkt 4: Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg vedtaget i Tillæg nr. 67 til Spildevandsplan 2019 - Fængsel Firehuse

26/9275

Resume

Byrådet anmodes om at træffe principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlægsprojekter vedtaget i Tillæg nr. 67 til Spildevandsplan 2019, som giver mulighed for optagelse af nyt fængsel i Firehuse i gældende spildevandsplan som spildevandskloak samt ny spildevandsledning fra fængsel til eksisterende kloaknet i Karup.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at det tilkendegives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 67 til Spildevandsplan 2019, hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 07-05-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at det tilkendegives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 67 til Spildevandsplan 2019, hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima-, Miljø- og Naturudvalget.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Tillæg nr. 67 til Spildevandsplan 2019, Fængsel Firehuse, danner grundlag for, at det kommende fængsel optages i spildevandsplanen som separatkloakeret, samt at Energi Viborg Vand A/S kan etablere ny ledning fra fængslet til eksisterende spildevandsanlæg i Karup.

Nye ledninger bliver som udgangspunkt forsøgt placeret i offentlige vejarealer og private vejudlæg. Det bliver dog nødvendigt at etablere nye ledninger på private arealer. Der skal ligeledes etableres ny pumpestation ved fængslet.

For at realisere de planlagte spildevandsanlæg er det en forudsætning, at arealer og/eller rettigheder til de anlæg, der er beskrevet i tillægget, kan erhverves.

Som udgangspunkt ønskes de nødvendige arealer og øvrige rettigheder over fast ejendom erhvervet gennem frivillige aftaler med de berørte grundejere. Det er i den forbindelse en forudsætning for skattefrihed for grundejeren, at aftalen kan indgås på ekspropriationslignende vilkår.

Følgende betingelser for at opnå skattefrihed skal være opfyldt på aftaletidspunktet:

- Der skal være hjemmel til at ekspropriere, hvilket er opfyldt, når spildevandsanlægget er optaget i en vedtaget spildevandsplan.
- Det skal kunne forventes, at aftalens indhold vil blive gennemtvunget ved en kommunal ekspropriation, hvis en frivillig aftale ikke indgås.

Ud over endelig vedtagelse af ovenstående tillæg til Spildevandsplan 2019 vil ovenstående være opfyldt, hvis byrådet træffer en principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlægsprojekter vedtaget i tillæggene.

Det drejer sig blandt andet om følgende:

- Etablering af spildevandsledninger
- Etablering af pumpestation

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 5: Fremdrift i omlægningsplaner i regi af Aftale om et Grønt Danmark (orienteringssag)

24/38978

Resume

Byrådet i Viborg Kommune vedtog i november hhv. december 2025 omlægningsplaner i regi af Aftale om et Grønt Danmark.

Med denne sag orienteres byrådet om fremdrift i omlægningsplanerne.

Orienteringen viser god fremdrift i lavbunds- og kvælstofområdeprojekter i ådalene i Viborg Kommune. Orienteringen giver derudover information om øvrige projekter i Viborg Kommune, som bidrager til målene i Aftale om et Grønt Danmark.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at orienteringen om fremdrift i omlægningsplanerne i regi af Aftale om et Grønt Danmark tages til efterretning,

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 07-05-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at orienteringen om fremdrift i omlægningsplanerne i regi af Aftale om et Grønt Danmark tages til efterretning.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima-, Miljø- og Naturudvalget.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet principvedtog i november 2025 Viborg Kommunes andel af omlægningsplanen for hovedvandoplandet til Randers Fjord ([link til sag nr. 5 i byrådet den 12. november 2025](#)).

Byrådet principvedtog i december 2025 Viborg Kommunes andel af omlægningsplanen for hovedvandoplandet til Limfjorden ([link til sag nr. 9 i byrådet den 17. december 2025](#)).

Inddragelse og høring

Viborg Kommune havde i januar 2025 og august/september 2025 lodsejermøder om arealomlægningerne i forbindelse med Aftale om et Grønt Danmark (Grøn Trepert). Der var til møderne god tilslutning med samlet set ca. 650 fremmødte og positiv interesse for sagen.

Viborg Kommune udsendte forud for offentliggørelse af sagerne om principvedtagelse af omlægningsplanerne information til alle lodsejere med arealer, der indgår i potentielle og igangværende projekter i omlægningsplanerne. I den forbindelse har der været mulighed for opfølgende samtale eller spørgsmål til forvaltningen, hvilket en del lodsejere benyttede sig af i den efterfølgende periode.

Endelig er kystvandrådet for den centrale del af Limfjorden, med repræsentation fra 18 organisationer/aktører, inddraget i arbejdet med omlægningsplanen for Limfjorden.

Beskrivelse

Med Aftale om et Grønt Danmark har kommunerne ansvaret for den lokale organisering af 23 lokale treparter, der skal koordinere den lokale planlægning og implementering af projektindsatserne i omlægningsplanerne.

Omlægningsplanernes indhold

Samlet set indeholder de dele af omlægningsplanerne for hhv. hovedvandoplandet til Limfjorden og hovedvandoplandet til Randers Fjord, som ligger i Viborg Kommunes geografi, mulig arealomlægning af 27.866 ha. Den mulige omlægning er fordelt med ca. 85% af i oplandet til Limfjorden og ca. 15% i oplandet til Randers Fjord.

Der er tale om i alt 127 mulige projektområder i Viborg Kommune.

Den første gruppe af områder, hvilket er langt hovedparten – 92 områder – er projektområder på lavbundsarealer i ådalene, som implementeres med anvendelse af tilskudsordninger for lavbundsprojekter og kvælstofvådområdeprojekter. Viborg Kommune er i langt de fleste tilfælde projektleder for disse projekter i ådalene.

De resterende 35 projektområder falder i to grupper, hhv.:

- 17 projekter, som er ansøgt af private ansøgere i kendte tilskudsordninger til skovrejsning, permanent ekstensivering og mini-vådområder, hvor Viborg Kommunes rolle er en myndighedsrolle frem for en rolle som projektleder og
- 18 øvrige projekter, som skal undersøges nærmere, og som typisk realiseres i samarbejder mellem Viborg Kommune, andre samarbejdspartnere og lodsejere med finansiering fra såvel kendte tilskudsordninger som andre finansieringskilder

Opgaven i 2026

Kommunernes Landsforening (KL) har ved indgangen til 2026 skitseret opgaven for kommunerne til at være opfølgning på aftaler indgået i de lokale grønne treparter i 2025 samt at sikre fremdrift i forundersøgelse og realisering af projekter i de mulige områder udpeget i omlægningsplanerne, med fokus på lokal forankring og inddragelse af lodsejere.

På baggrund af KL's udmelding fokuserer Viborg Kommune i 2026 særligt på at sikre fremdrift i de mulige projekter i ådalene – lavbundsprojekter og kvælstofvådområdeprojekter – hvor tilskudsordningerne er kendte, Viborg Kommune har mangeårig erfaring, og lodsejeropbakning typisk er større, end det er gældende for projektområder på højjord.

Fremdrift i opgaven med omlægningsprojekter i ådalene

Der er god fremdrift, hvad angår de mulige projekter i lavbundsarealerne i ådalene, som er omfattet af omlægningsplanerne. Overordnet set er det dog en omfattende opgave at igangsætte, forundersøge og realisere det høje antal projekter inden for de tidsfrister, der foreligger i de kommende år.

Hvad angår oplandet til Limfjorden, er status på fremdriften på de i alt 69 mulige projekter:

- der er opnået etableringstilsagn på fem projekter
- der er opnået forundersøgelsestilsagn på 14 projekter, og i et af projekterne er forundersøgelsen afsluttet
- der er ansøgt om forundersøgelsestilsagn på tre projekter

Hvad angår oplandet til Randers Fjord, er status på fremdriften på de i alt 23 mulige projekter:

- et projekt er afsluttet
- der er opnået etableringstilsagn på et projekt
- der er ansøgt om etableringstilsagn på et projekt
- der er opnået forundersøgelsestilsagn på fire projekter, og i et af projekterne er forundersøgelsen afsluttet
- der er ansøgt om forundersøgelsestilsagn på et projekt

30 af i alt 92 mulige projekter i ådalene i Viborg Kommune er dermed igangsat, hvilket er et meget højt niveau for samtidige igangværende projekter i ådalene set i forhold til tidligere år.

Se bilag 1 for oversigt over og kort med placering af projekterne. I bilagets kort ses også projekter udført før udarbejdelse af omlægningsplanerne. Kvælstofeffekten fra de udførte projekter er indregnet før fastlæggelse af kvælstofindsatsbehovet for omlægningsplanerne.

Fremdrift i opgaven med projekter ansøgt af private ansøgere

Som nævnt er Viborg Kommunes rolle i projekter i omlægningsplanerne, som ansøges af private ansøgere, typisk begrænset til en myndighedsrolle i de tilfælde, hvor projekterne kræver kommunal sagsbehandling. Alle 17 projekter i denne gruppe af projekter er igangsat, idet de først indgår i omlægningsplanerne, når de er ansøgt.

Fremdrift i opgaven med øvrige projektområder

Viborg Kommune prioriterer som nævnt særligt ressourcer til arbejdet i lavbundsarealer i ådalene, hvor målene i Aftale om et Grønt Danmark, rammerne for projekterne er kendte tilskudsordninger og lodsejeropbakningen typisk er større end i mulige projektområder på højjord.

Udover mulige projektområder til kvælstofs- og lavbundsindsatser samt ansøgte private projekter er der i Viborg Kommune i omlægningsplanen dog tillige identificeret øvrige potentielle projektområder. Baggrunden for disse i alt 18 projektområder, alle beliggende i oplandet til Limfjorden, er primært et meget højt kvælstofindsatsbehov for deloplandet Hjarbæk Fjord, som langt størstedelen af arealerne i Viborg Kommune i hovedoplandet Limfjorden afvander til.

Dette kvælstofindsatsbehov nødvendiggjorde, at Viborg Kommune for at kunne levere en fuldt dækkende omlægningsplan for Limfjorden, hvad angår arealer i kommunen, udpegede potentielle projektarealer på højjord. Udpegningerne på højjord er opdelt i fire kategorier:

- Grundvands- og drikkevandsbeskyttelse – 10 projektområder
- Skovrejsning – 2 projektområder
- Motorvej – 1 projektområde
- Restindsats – øvrig ikke nærmere defineret arealomlægning – 5 projektområder

Aftale om et Grønt Danmark rummer formuleringer og mål for skovrejsning, mere natur og grundvands-/drikkevandsbeskyttelse. Rammerne for arbejdet med disse temaer er endnu under politisk behandling og tilhørende tilskudsordninger endnu ikke tilpassede/kendte, hvorfor videre planlægning på disse områder i et vist omfang udestår.

Dét sagt er Viborg Kommune dog i forskellig grad i gang på de øvrige temaer i aftalegrundlaget. Dette gælder i særlig grad i fire områder:

- Grundvands- og drikkevandsbeskyttelse - Viborg Nord
- Helhedsprojekt - Simested Å
- Helhedsprojekt - Karup Å
- Signaturprojekt – Tastum Sø

Se bilag 2 for beskrivelser af og kort med placering af projektområderne.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Kommunerne skal i samarbejde med de lokale grønne treparter efter principvedtagelserne i 2025 og frem mod 2030 sikre en løbende opdatering af omlægningsplanen.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Den lokale organisering af omlægningsindsatsen er aftalebaseret og udmøntes ikke i love og bekendtgørelser.

Der forventes at være behov for tværgående indsatser i relation til øvrig kommunal planlægning i forbindelse med implementeringen af omlægningsplanen. Det sker i forbindelse med det igangværende arbejde med et kommuneplantillæg for det åbne land.

Det sker tillige i forbindelse med, at Viborg Kommune i samarbejde med lodsejerne udvikler projekterne i omlægningsplanen frem mod realisering, herunder med nødvendig myndighedsbehandling og tilpasning af kommuneplanen.

Bilag

Fremdrift i opgaven med omlægningsprojekter i ådalene

Fremdrift i opgaven med øvrige projektområder

Punkt 6: Etablering af supplerende affaldsstationer i Domkirke kvarteret i Viborg (bevillingssag)

21/36866

Resume

Der ansøges om frigivelse af 2,0 mio. kr. af de afsatte midler for 2026 til opstart af projekt for etablering af supplerende affaldsstationer i Viborg Midtby. Projektet skal sikre bedre dækning og tilgængelighed for beboere og imødekomme borgerhenvendelser om lange gåafstande til eksisterende affaldsøer.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives anlægsbevilling på 2.000.000 kr. til kontoen ”Revas - Etablering af supplerende affaldsstationer i Viborg Midtby” med rådighedsbeløb i 2026, og
2. at udgiften på 2.000.000 kr. i 2026 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Revas - Ny affaldsløsning i Midtbyen”.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 07-05-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at beslutning om etablering af yderligere affaldsstationer afventer evaluering af de etablerede nye affaldsstationer efter et års drift.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima-, Miljø- og Naturudvalget.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet har ved godkendelse af budgettet for 2026-2029 på mødet den 8. oktober 2025 afsat midler til projektet "Revas - Ny affaldsløsning i Midtbyen" ([link til sag nr. 1 på byrådets møde den 8. oktober 2025](#)).

Sagen er tidligere drøftet på møde i det daværende Klima- og Miljøudvalg i Viborg Kommune på møde den 25. marts 2025 ([link til sag nr. 15 på Klima- og Miljøudvalgs møde den 25. marts 2025](#)).

Inddragelse og høring

Der forventes afholdt et borgermøde om eventuelle nye placeringer. Der er fra beboere i området udtrykt ønske om flere affaldsøer med henblik på at formindske gåafstande til affaldsøerne. I forbindelse med evt. kommende anlægsarbejde vil der blive gennemført nabo- og interessenthøring.

Beskrivelse

De syv nye nedgravede affaldsløsninger i den gamle midtby er nu officielt taget i brug.

Placeringerne af de nedgravede affaldsløsninger var resultatet af en længere proces, hvor der blev taget hensyn til fredningslinjer, arkæologi, etableringstekniske muligheder, færdselsloven, designmuligheder samt borgernes tilkendegivelser.

Der blev blandt andet på et borgermøde i 2019 udtrykt ønske om at friholde Sct. Mogens Gade for affaldsløsninger, og netop derfor er der i dag ingen affaldsløsninger i Sct. Mogens Gade.

I foråret 2025 blev der fra en større borgergruppe i Sct. Mogens Gade udtrykt ønske om flere affaldsøer med henblik på at forbedre gåafstandene. Det er forvaltningens vurdering, at det kan være en god idé at etablere flere affaldsøer. I praksis

kan der imidlertid kun findes få andre potentielle placeringsmuligheder. Det ser dog ud til, at der blandt andet kan etableres en affaldsø i Sct. Mogens Gade, som vil forbedre gåafstandene markant.

Projektet omfatter analyse af behov og muligheder for etablering af op til tre nye affaldsøer. Formålet er at reducere gåafstande, øge tilgængeligheden og styrke affaldssorteringen i området. Der indsamles input fra relevante aktører, og der foretages tekniske, trafikale og planmæssige vurderinger.

De fysiske placeringer af yderligere affaldsøer i området vil blive politisk behandlet og godkendt før fysisk etablering.

Samlet økonomisk ramme for projektet er 6,6 mio. kr., hvoraf 2,0 mio. kr. søges frigivet til opstart i 2026. Udgifterne finansieres solidarisk via dagrenovationstaksten.

Alternativer

Alternativet er at fastholde de allerede etablerede affaldsøer med nuværende gåafstande uden yderligere etableringer.

Tidsperspektiv

Forundersøgelse og analyse igangsættes i 2026. Projektering og udbud forventes i 2026, og udførelse samt ibrugtagning forventes i 2027.

Økonomiske forhold og konsekvenser

I forbindelse med etableringen af flere affaldsøer i området forventes, at de nye placeringer vil aflaste de eksisterende affaldsøer, så det samlede tømningsbehov i området ikke vil blive påvirket nævneværdigt. Der forventes derfor ikke at påløbe ekstra udgifter til afledt drift ved gennemførelse af projektet.

Juridiske og planmæssige forhold

Etablering af nye affaldsstationer kræver indhentning af myndighedsgodkendelser, herunder hensyn til bevaringsinteresser, gældende lokalplaner samt trafikale bestemmelser.

Bilag

Oversigtskort UGC i midtby, ortofoto

Punkt 7: Etablering af have-/parkaffaldsplads med ubemandet åbningstid ved Karup Genbrugsstation (bevillingssag)

25/9944

Resume

Byrådet har i august 2025 iværksat etablering af en forsøgsordning med ubemandet have- og parkaffaldsplads ved Karup Genbrugsstation med en oprindelig anlægsbevilling på 1,2 mio. kr. Projektet udspringer af et ønske fra borgere, erhverv og politikere om et højere serviceniveau og mere fleksibel adgang på Viborg Kommunes genbrugsstationer.

Efter videre projektering og myndighedsbehandling har det vist sig, at projektet ikke kan gennemføres inden for den oprindelige økonomiske ramme. De samlede anlægsudgifter udgør nu ca. 3,08 mio. kr., og der ansøges derfor om en tillægsbevilling på ca. 1,88 mio. kr. for at kunne færdiggøre projektet som forudsat.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at der arbejdes videre med forsøgsprojektet med etablering af ubemandet have- og parkaffaldsplads ved Karup Genbrugsstation,
2. at anlægsudgiftsbevillingen til kontoen "Karup Genbrugsstation – Haveaffaldsplads" forhøjes med 1.884.000 kr. med rådighedsbeløb i 2026, og
3. at udgiften finansieres ved nedsættelse af bevilling og rådighedsbeløb på kontoen omlasterprojektet på Martinesminde "ØEU Revas – Renovering af omlastestation" med 1.884.000 kr. i 2026.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 07-05-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at det videre arbejde med etablering af ubemandet have- og parkaffaldsplads ved Karup Genbrugsstation indstilles, da de samlede udgifter til realisering af projektet vurderes for høje.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima-, Miljø- og Naturudvalget.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet godkendte på sit møde den 27. august 2025 en anlægsudgiftsbevilling på 1.200.000 kr. til etablering af en forsøgsordning med ubemandet åbningstid på en særskilt have- og parkaffaldsplads ved Karup Genbrugsstation ([link til sag nr. 4 på byrådsmøde den 27. august 2025](#)).

Inddragelse og høring

Der har været gennemført nabohøring i forbindelse med myndighedsbehandling af forsøgsprojektet.

Beskrivelse

Den iværksatte forsøgsordning med ubemandet åbningstid på en særskilt have- og parkaffaldsplads ved Karup Genbrugsstation er tænkt som et pilotprojekt med henblik på at afprøve mulighederne for øget tilgængelighed, bedre service og mere fleksible afleveringstider for borgere og virksomheder.

Projektet udspringer af ønsker fra borgere, erhverv og politikere om at tilbyde et højere serviceniveau og en større fleksibilitet i tilgængeligheden på Viborg Kommunes genbrugsstationer. Erfaringerne fra projektet skal danne grundlag for eventuel etablering af tilsvarende ordninger på andre genbrugsstationer i Viborg Kommune.

Efter byrådets beslutning er projektet blevet detailprojekteret, og der er arbejdet videre med de nødvendige miljø- og myndighedsforhold.

Det oprindelige prisestimat blev baseret på et prisoverslag indhentet fra en entreprenør i branchen i foråret 2024.

I forbindelse med den videre projektering og myndighedsbehandling er der fremkommet en række forhold, som har medført ændringer i projektets omfang og økonomi sammenholdt med det oprindelige budgetgrundlag.

De væsentligste årsager hertil er følgende:

- Krav til håndtering af overfladevand. Overfladevand fra ca. 1.100 m² af den samlede plads på 1.363 m² skal håndteres som spildevand. Der er samtidig stillet skærpede krav om neddrøsling af spildevandsafledningen til maksimalt 3 l/s. Disse krav har nødvendiggjort ændringer i projektets kloak- og afvandingsløsninger.
- Det har været nødvendigt at foretage projektændringer for at opnå miljøgodkendelse, herunder en ændret opbygning af pladsen og forlængelse af støjdæmpende elementvægge.
- Endelig har projektet været væsentligt påvirket af generelle prisstigninger på materialer og ydelser.

På denne baggrund udgør de samlede anlægsudgifter for projektet nu ca. 3,08 mio. kr., hvilket overstiger den oprindeligt afsatte anlægsbevilling. Det er derfor nødvendigt at tilføre projektet yderligere anlægsmidler, hvis anlægget skal kunne færdiggøres og tages lovligt i brug.

Det er forvaltningens vurdering, at gennemførelsen af dette forsøgsprojekt stadig er en vigtig forudsætning for senere gennemførelse af tilsvarende servicetiltag på kommunens øvrige genbrugsstationer.

Tillægsbevillingen kan finansieres af overskydende midler på omlasterprojektet på Martinesminde ("ØEU Revas – Renovering af omlastestation") og vil ikke påvirke det budgetterede samlede affaldsgebyr for husstande i Viborg Kommune.

Alternativer

Såfremt tillægsbevillingen ikke imødekommes, vil projektet ikke kunne færdiggøres. Der er på nuværende tidspunkt afholdt udgifter på 250.000 kr. til projektet.

Tidsperspektiv

Projektet forventes fuldført i andet halvår 2026 under forudsætning af, at den ansøgte tillægsbevilling godkendes.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Projektet er omfattet af krav om miljøgodkendelse.

Bilag

Projekt - Karup Genbrugsstation - Økonomi tillægsbevilling

Oversigtskort - Karup HPA plads

Punkt 8: Endelig vedtagelse af Energistrategi for Viborg Kommune

25/19459

Resume

Et forslag til en energistrategi for Viborg Kommune har været i offentlig høring, og der er kommet seks høringssvar. Energistrategien sendes hermed til endelig vedtagelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at Energistrategi for Viborg Kommune vedtages endeligt med de beskrevne ændringer.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 07-05-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at Energistrategi for Viborg Kommune vedtages endeligt med de beskrevne ændringer.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima-, Miljø- og Naturudvalget.

Lone Langballe (O) stemmer imod.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog Klimaplan for Viborg Kommune i 2022 ([link til sag nr. 8 i byrådet den 12. oktober 2022](#)). Det indgår som indsats i planen, at kommunen skal udarbejde en energiforsyningsplan.

Byrådet blev i marts 2025 orienteret om, at eksisterende planer for kommunens strategiske energiplanlægning ville blive sammenskrevet i en energiforsyningsplan ([link til sag nr. 4 i byrådet den 18. marts 2025](#)).

Klima- og Miljøudvalget besluttede i september 2025 at udsætte en sag om forslag til en energistrategi ([link til sag nr. 4 i Klima- og Miljøudvalget den 16. september 2025](#)).

Byrådet besluttede i december 2025 at sende et forslag til energistrategien i offentlig høring, hvilket er i bilag 1.

Efter beslutning i Klima- og Miljøudvalget blev der til sagens behandling i byrådet vedlagt en status for, om Viborg Kommune er på vej til at opfylde DK2020-målsætningen om, at produktionen fra vedvarende energianlæg i 2030 mindst svarer til det samlede årlige elforbrug ([link til sag nr. 4 i byrådet den 17. december 2025](#)).

Inddragelse og høring

Forslaget til en energistrategi for Viborg Kommune har været i offentlig høring fra den 8. januar til den 12. marts 2026. Samtidig sendte forvaltningen forslaget i høring hos nabokommunerne, varmeværkerne i kommunen, Evida, Energinet, N1 og Elnet Midt.

Kommunen modtog seks høringssvar fra fem forskellige, som er i bilag 2. Høringssvarene er behandlet i bilag 3. Bilaget indeholder et resumé af høringssvarene samt forvaltningens bemærkninger og forslag til byrådets svar til disse.

På baggrund af et høringssvar fra Business Viborg foreslår forvaltningen, at der tilføjes et kapitel 5 i strategien om Erhverv og energi.

Forslag til ændringer i energistrategien er i bilag 4 og indarbejdet i udkast til en endelig version i bilag 5.

Beskrivelse

Forslaget til en energistrategi sammenfatter den gældende praksis baseret på byrådets tidligere beslutninger og giver et samlet overblik over kommunens arbejde med energiområdet. Strategien fastlægger, hvordan kommunen skal arbejde som myndighed og samarbejdspartner vedr. anlæg til produktion og forsyning med el, gas og varme. Det drejer sig primært om kommunens lovbundne opgaver såsom godkendelse af fjernvarmeprojekter og vedtagelse af lokalplaner for vindmøller, solceller og biogasanlæg. I arbejdet med energiområdet skal kommunen derudover som myndighed og samarbejdspartner lægge vægt på dialog, samarbejde og processer.

Som beskrevet i energistrategien vil den endelige strategi blive lagt på kommunens hjemmeside, hvor dens faktuelle indhold løbende vil blive holdt opdateret. I forbindelse med revision af klimaplanen, forventer forvaltningen, at energistrategien vil udgøre det væsentligste grundlag for klimaplanens afsnit om energi.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Der er ikke lovkrav om, at kommuner skal udarbejde en energiforsyningsplan eller energistrategi. Det er derfor frivilligt, om kommunen ønsker en energistrategi, hvorledes den tilvejebringes, og hvad dens indhold skal være.

Det fremgår af energistrategien, at den er underordnet klimaplanen og kommuneplanen. Dvs. at den indpasser sig efter klimaplanens mål og tiltag, og at den ikke regulerer fysisk planlægning, hvilket kommuneplanen gør. For overblikkets skyld gengiver strategien dog nogle uddrag om det centrale energirelaterede indhold i klimaplanen og kommuneplanen.

Forvaltningen vurderer, at energistrategien ikke er omfattet af miljøvurderingsloven, idet den ikke fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser eller medfører krav om en vurdering af virkningen på Natura 2000-områder.

Bilag

Forslag til energistrategi i offentlig høring fra 8. januar til 12. marts 2026

Høringssvar

Notat med behandling af høringssvar

Notat med forslag til ændringer ved den endelige vedtagelse af energistrategien

Udkast til endelig energistrategi

Punkt 9: Paletten - Vedtægtsændringer samt kommunal repræsentation i bestyrelsen

26/4954

Resume

Viborg Kommune har modtaget henvendelse fra Paletten, der ønsker at få godkendt vedtægtsændringer, hvor Paletten anmoder om at få bestyrelsen suppleret af et medlem udpeget af Viborg Kommune.

Indstilling

Direktøren for Kultur & Udvikling indstiller,

1. at Kultur- og Fritidsudvalget godkender Palettens vedtægtsændringer
2. at Kultur- og Fritidsudvalget indstiller til byrådet om at udpege en repræsentant til bestyrelsen for Paletten med virkning fra 2026

Beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget (2026-2029) den 05-05-2026

Kultur- og Fritidsudvalget beslutter,

1. at udvalget godkender Palettens vedtægtsændringer og
2. at Kultur- og Fritidsudvalget indstiller til byrådet om at udpege en repræsentant til bestyrelsen for Paletten med virkning fra 2026.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at der udpeges en repræsentant til bestyrelsen for Paletten med virkning fra 2026.

Sagsfremstilling

Historik

I løbet af 2024/2025 har Paletten været i dialog med Kultur- og Fritidsudvalget om drift og retning for spillestedet efter at man mistede status som regionalt spillested. Et af de drøftede emner har været bestyrelsens sammensætning.

Inddragelse og høring

Forslaget til ovennævnte model for hvordan Viborg Kommune sikres plads i Palettens bestyrelse blev vedtaget på Palettens generalforsamling d. 30. marts 2026.

Beskrivelse

Paletten har på sin generalforsamling den 30. marts 2026 godkendt ændringer af Palettens vedtægter.

Den primære ændring vedrører bestyrelsens sammensætning. Paletten har igennem en årrække arbejdet med kompetencesammensætningen i bestyrelsen. Den foreslåede vedtægtsændring tydeliggør dette arbejde og sikrer en passende kompetencefordeling blandt bestyrelsens medlemmer.

I de reviderede vedtægter kræves der fremover, at fem af bestyrelsens medlemmer har særlige kompetencer, hvor tre skal have baggrund indenfor ledelse, forretningsudvikling, jura eller økonomi, mens to skal have kulturfaglige kompetencer. Såfremt Paletten ikke selv kan finde egne kandidater vil Viborg Kommune have en udpegningsret til disse bestyrelsesposter. Bestyrelsen vil dertil bestå af to medlemmer af Paletten, hvor der ikke er kompetence krav.

En anden ændring er, at Paletten ønsker, at der udpeges et byrådsmedlem til Paletten bestyrelse.

Ovenstående giver bl.a. anledning til en række konsekvensændringer vedrørende valg til bestyrelsen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Paletten - Henvendelse

Paletten - Vedtægter revideret 2022

Paletten - Markering af ændringer i vedtægten

Paletten - Ny forslag til vedtægter

Punkt 10: Stillingtagen til budget for udvikling i mindre byer og landdistrikter samt landdistriktsudvalgets dispositionssum (Bevillingssag)

26/1320

Resume

Landdistriktsudvalget skal tage stilling til, hvordan budgettet på kontoen ”Udvikling i mindre byer og landdistrikter” samt den statslige ramme til Landsbyfornyelse 2026 skal anvendes, herunder hvilket budget der skal tildeles de enkelte puljer/konti i 2026.

Indstilling

Direktøren for Beskæftigelse, Økonomi & Personale indstiller til Landdistriktsudvalget,

1. at der disponeres 100.000 kr. fra den statslige ramme til indsats vedr. usunde boliger og kondemnering,
2. at der afsættes 3.573.000 kr. til puljen ”Nedrivning og renovering 2026”. Beløbet afsættes med rådighedsbeløb på 751.000 kr. i 2026, 2.000.000 kr. i 2027 og 822.000 i 2028,
3. at der afsættes 2.500.000 kr. til puljen ”Udviklingsprojekter i mindre byer og landdistrikter 2026”. Beløbet afsættes med rådighedsbeløb på 500.000 kr. i 2026, 1.000.000 i 2027 og 1.000.000 kr. i 2028,
4. at der afsættes 300.000 kr. til puljen ”Støtte til vedligeholdelse af arealer 2026”, som finansieres af Landdistriktsudvalgets dispositionssum,
5. at der afsættes 80.000 kr. til ”Driftspuljen brændstof og vedligeholdelse af materiel 2026”, som finansieres af Landdistriktsudvalgets dispositionssum, og

Direktøren for Beskæftigelse, Økonomi & Personale foreslår, at Landdistriktsudvalget indstiller til Byrådet,

1. at der gives anlægsudgiftsbevillinger til de i tabel 2 oplyste puljer på i alt 6.073.000 kr. med rådighedsbeløb på 1.251.000 kr. i 2026, 3.000.000 kr. i 2027 og 1.822.000 kr. i 2028,
2. at der gives en anlægsindtægtsbevilling på 2.144.000 kr. til puljen i tabel 2 med rådighedsbeløb på 2.144.000 kr. i 2028, og
3. at nettoudgiften på i alt 3.929.000 kr. finansieres ved nedsættelse af rådighedsbeløbet på kontoen ”Udvikling i mindre byer og landdistrikter” i de enkelte år.

Beslutning i Landdistriktsudvalget (2026-2029) den 06-05-2026

1. Der disponeres 100.000 kr. fra den statslige ramme til indsats vedr. usunde boliger og kondemnering,
2. Der afsættes 3.573.000 kr. til puljen ”Nedrivning og renovering 2026”. Beløbet afsættes med rådighedsbeløb på 751.000 kr. i 2026, 2.000.000 kr. i 2027 og 822.000 i 2028,
3. Der afsættes 2.500.000 kr. til puljen ”Udviklingsprojekter i mindre byer og landdistrikter 2026”. Beløbet afsættes med rådighedsbeløb på 350.000 kr. i 2026, 1.150.000 i 2027 og 1.000.000 kr. i 2028,

4. Der afsættes 300.000 kr. til puljen ”Støtte til vedligeholdelse af arealer 2026”, som finansieres af Landdistriktsudvalgets dispositionssum,

5. Der afsættes 80.000 kr. til ”Driftspuljen brændstof og vedligeholdelse af materiel 2026”, som finansieres af Landdistriktsudvalgets dispositionssum, og

Landdistriktsudvalget indstiller til Byrådet,

1. at der gives anlægsudgiftsbevillinger til de i tabel 2 oplistede puljer på i alt 6.073.000 kr. med rådighedsbeløb på 1.251.000 kr. i 2026, 3.000.000 kr. i 2027 og 1.822.000 kr. i 2028,
2. at der gives en anlægsindtægtsbevilling på 2.144.000 kr. til puljen i tabel 2 med rådighedsbeløb på 2.144.000 kr. i 2028, og
3. at nettoudgiften på i alt 3.929.000 kr. finansieres ved nedsættelse af rådighedsbeløbet på kontoen ”Udvikling i mindre byer og landdistrikter” i de enkelte år

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Landdistriktsudvalget

Sagsfremstilling

Historik

Udvalget beslutter hvert år, hvordan budgettet for Udvikling i mindre byer og landdistrikter (og den statslige ramme) skal anvendes.

Landdistriktsudvalget besluttede den 5. marts 2026 ([link til sag nr. 2 i Landdistriktsudvalget den 5. marts 2026](#)), hvilke puljer, der skal oprettes i 2026.

Landdistriktsudvalget har den 9. april 2026 ([link til sag nr. 10 i Landdistriktsudvalget den 9. april 2026](#)), besluttet følgende:

”Forvaltningen blev anmodet om, til det kommende møde at udarbejde et forslag til en fordeling af midlerne som foreslået i bilag 2. Herudover skal der tildeles 50.000 kr. fra dispositionssummen til driftspuljen til brændstof og vedligeholdelse af materiel for at imødekomme de stigende udgifter som følge af landsbypedellernes indsats og udbredelse.”

Landdistriktsudvalget har desuden den 9. april 2026 godkendt kriterierne for de enkelte puljer.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Det samlede anlægsbudget for kontoen Udvikling i mindre byer og landdistrikter under Landdistriktsudvalget er følgende:

Tabel 1:

	2026	2027	2028	2029	2030
Udvikling i mindre byer og landdistrikter	1.251.000	4.432.000	5.469.000	4.076.000	0

2026 i 2026-priser, 2027-30 i 27-priser.

Den statslige ramme til landsbyfornyelse

Viborg Kommune har modtaget tilsagn på 2.243.544 kr. fra den statslige ramme til landsbyfornyelse for 2026. Den statslige ramme kan anvendes til områdefornyelser, pulje til nedrivning og renovering samt dårlige boliger og kondemnering i byer med op til 4.000 indbyggere.

Forvaltningen foreslår, at der reserveres 100.000 kr. til indsats vedr. dårlige boliger, hvor kommunen jf. byfornyelsesloven har tilsynsforpligtelse, og hvor der er udgifter til rådgivning, kondemnering og evt. genhusning. Kommunen skal medfinansiere med 40% svarende til mindst 66.666 kr.

Restbeløbet af den statslige ramme på 2.143.544 kr. foreslås anvendt til Pulje til nedrivning og renovering. Dette kræver en kommunal medfinansiering på mindst 40%, svarende til 1.429.029 kr. Statstilskuddet vil blive hjemtaget med i 2028 for Pulje til nedrivning og renovering.

På baggrund af Landdistriktsudvalgets beslutning den 9. april 2026, foreslår forvaltningen, at der afsættes nedenstående beløb til de forskellige puljer.

Puljen Nedrivning og renovering 2026

Forvaltningen foreslår, at der afsættes 3.573.000 kr. (statslige og kommunale midler) til puljen "Nedrivning og renovering" i 2026 med rådighedsbeløb på 751.000 kr. i 2026, 2.000.000 kr. i 2027 og 822.000 kr. i 2028. Statsrefusion på 60% hjemtages i 2028, svarende til 1.429.000 kr.

Puljen Udviklingsprojekter i mindre byer og landdistrikter 2026

Forvaltningen foreslår, at der afsættes 2.500.000 kr. til puljen med rådighedsbeløb på 500.000 kr. i 2026, 1.000.000 kr. i 2027 og 1.000.000 i 2028.

Puljen Støtte til vedligeholdelse af arealer 2026

Tidligere år har der været afsat 300.000 kr. til denne pulje, som hvert år er blevet uddelt, hvorfor samme budget indstilles til 2026.

Forvaltningen foreslår, på baggrund af drøftelserne i Landdistriktsudvalget den 9. april 2026, at denne pulje finansieres via Landdistriktsudvalgets dispositionssum, da det reelt er en driftspulje og dermed ikke nødvendigvis bør belaste anlægsrammen.

Driftspulje til brændstof og vedligeholdelse af materiel 2026

Landdistriktsudvalget besluttede den 9. april 2026, at forvaltningen skulle komme med et forslag, hvor der tildeles 50.000 kr. til denne pulje fra dispositionssummen. Dette for at imødekomme de stigende udgifter som følge af landsbypedellernes indsats og udbredelse. Forvaltningen foreslår, at beløbet øges med 30.000 kr., så der i alt tildeles 80.000 kr. til denne pulje. Derved bliver der mulighed for at tilgodese de ansøgninger, som ikke opnåede støtte i 2025, da puljen var opbrugt.

Konto til samtænke byforskønnelse ved anlægsprojekter 2026

Forvaltningen foreslår, at der ikke afsættes budget på kontoen i 2026, da der blev afsat 500.000 kr. i 2025, og tidligere år har der kun været afsat beløb hvert andet år.

Anlægsbudgettet for Udvikling i mindre byer og landdistrikter fordeles således, jfr. forvaltningens forslag:

Tabel 2:

	2026	2027	2028	2029	Bevilling
Budget (2026 i 26-priser, 2027-29 i 27-priser)	1.251.000	4.432.000	5.469.000	4.076.000	
Pulje til "Nedrivning og renovering 2026" (incl. den statslige ramme) Udgiftsbevilling	751.000	2.000.000	822.000		3.573.000
Den statslige ramme 2026 Indtægtsbevilling			-2.144.000		-2.144.000
Pulje til udviklingsprojekter i mindre byer og landdistrikter Udgiftsbevilling	500.000	1.000.000	1.000.000		2.500.000

Bevilling i alt	1.251.000	3.000.000	-322.000	0
Rest efter bevilling	0	1.432.000	5.791.000	4.076.000

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 11: Forslag til lokalplan nr. 664 for boligområde på Søndre Skolegrund i Bjerringbro

25/31961

Resume

Der er ansøgt om tæt-lav boliger på Søndre Skolegrund ved Skibelundvej i Bjerringbro. Viborg Kommune har solgt arealet med henblik på anvendelse til boliger. Det ansøgte forudsætter ny planlægning.

Der foreligger nu et udkast til forslag til lokalplan nr. 664 som foreslås sendt i offentlig høring.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at forslag til lokalplan nr. 664 vedtages med henblik på offentlig høring i 4 uger, og
2. at der afholdes borgermøde den 22. juni 2026 i Gudenåhuset i Bjerringbro.

Beslutning i Teknisk Udvalg (2026-2029) den 06-05-2026

Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at forslag til lokalplan nr. 664 vedtages med henblik på offentlig høring i 4 uger, og
2. at der afholdes borgermøde den 22. juni 2026 i Gudenåhuset i Bjerringbro.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Teknisk Udvalg.

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede den 9. april 2025 at udbyde Søndre Skolegrund til salg ([link til sag nr. 28 i Økonomi og Erhvervsudvalget den 9. april 2025](#)).

Byrådet godkendte salget den 8. oktober 2025 ([Link til sag nr. 22 i byrådet den 8. oktober 2025](#)). Salget er betinget af lokalplanlægning for området.

Teknisk Udvalg besluttede den 27. januar 2026 at igangsætte planlægningen ([link til sag nr. 2 på TU møde den 27. januar 2026](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

HR Rasmussen ApS har ansøgt om tæt-lav boliger på Søndre Skolegrund ved Skibelundvej i Bjerringbro.

Oversigtskort er i bilag nr. 1. Ansøgning er i bilag nr. 2.

Eksisterende planforhold

Området er ikke omfattet af en lokalplan. Realisering af projektet kræver, at der vedtages en ny lokalplan.

Lokalplanområdet er udlagt til centerformål (lokalcenter) i kommuneplanen - rammeområde BBRO.C1.07. Lokalplanforslaget er i overensstemmelse med kommuneplanen.

Forvaltningen har udarbejdet et udkast til forslag til lokalplan nr. 664. [Link til udkast til forslag til lokalplan nr. 664](#). Udkastet er også i bilag 3.

Forslag til lokalplan nr. 664

Lokalplanforslaget udlægger området til boligformål og giver mulighed for op til 18 tæt-lav boliger med tilhørende vej, stier og opholdsarealer. Vejadgang skal ske fra Skibelundvej. Boligerne disponeres omkring en intern boligvej og fælles opholdsarealer placeres centralt i området. Der sikres stiforbindelser mod nord og øst og fortov langs den interne boligvej. Lokalplanforslaget sikrer desuden, at to store eksisterende træer skal bevares.

Arkitektur

Lokalplanforslaget sikrer:

- At boliger placeres i en udgangsbyggelinje langs Brogade for at styrke gaderummet.
- At der etableres facader med et ensartet udtryk mod Brogade i forhold til materialevalg og udtryk, så der sikres en helhed.
- At områdets beplantning fremstår som en helhed via krav til en ensartet beplantning mod Brogade og den interne boligvej.

Støj

Der kan være trafikstøj langs Brogade. Miljøstyrelsens vejledende støjgrænseværdier for trafikstøj skal overholdes indendørs i boligerne (evt. via støjdæmpende tiltag i facaderne) og lokalplanen sikrer, at fælles opholdsarealer placeres, hvor de ikke er støjbelastede.

Vandhåndtering

Lokalplanen stiller krav om, at løsninger for håndtering af overfladevand skal fremstå som rekreative elementer i området. Arealerne til fælles ophold skal udformes og indrettes, så de kan bidrage til vandhåndtering, og der udlægges arealer til regnbede i området.

Derudover giver lokalplanen mulighed for permeabel belægning på boligvejen, fortove og stier.

Berigtigelse af skel

Der er ved lokalplanområdets afgrænsning flere ejendomme, hvor skel skal berigtiges, og det er i den forbindelse undersøgt, om der er vundet hævde. Forvaltningen har i dialog med køber sat gang i processen, så den endelige afgrænsning af planområdet er blevet afklaret.

Grundstørrelser

Lokalplanforslaget stiller overordnet set krav om en grundstørrelse på mindst 350 m².

I forbindelse med berigtigelse af skel har det vist sig, at der er vundet hævde på et mindre areal på Skibelundvej 7. Det medfører, at køber ikke kan udstykke grunde på mindst 350 m² på 1-2 grunde uden at skulle ændre væsentligt i bebyggelsesplanen. Lokalplanforslaget giver derfor mulighed for, at op til 2 grunde kan udstykkes med en grundstørrelse på mindst 340 m² under forudsætning af, at den gennemsnitlige grundstørrelse i området er mindst 350 m².

Borgermøde

Forvaltningen foreslår, at der afholdes borgermøde den 22. juni i Gudenåhuset i Bjerringbro, da det vurderes, at lokalplanen har betydning for lokalområdet.

Miljøvurdering

Der skal kun gennemføres miljøvurdering, hvis planforslaget antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet.

På baggrund af en screening vurderes det, at der ikke skal udarbejdes en miljørapport. Begrundelsen fremgår af planforslagets redegørelse.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Planforslaget bliver offentliggjort i 4 uger i medio 2026. Høringssvar vil efterfølgende blive behandlet og forelagt politisk med henblik på endelig vedtagelse.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der forventes indtægter til Viborg Kommune hvad angår salg af grund.

Juridiske og planmæssige forhold

Delegation

Forvaltningen vurderer, at planforslaget har principiel betydning for kommunen, da der er tale om salg af en kommunal grund. Planforslaget skal derfor vedtages af byrådet.

Bilag

Oversigtskort

Ansøgning

Udkast til forslag til lokalplan nr. 664

Punkt 12: Endelig vedtagelse af forslag til lokalplan nr. 631 for et fængsel ved Firehuse samt tillæg nr. 18 til Kommuneplan 2025-2036

24/7698

Resume

Forslag til lokalplan nr. 631 og tillæg nr. 18 til Kommuneplan 2025-2036 har været i offentlig høring. Der er kommet 6 høringssvar. Høringssvarene handler især om trafikssikkerhed, landbrugsjord, skiltning og tilkobling til forsyning. Planforslagene sendes hermed til endelig vedtagelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at planforslagene vedtages endeligt med de i bilag nr. 7 nævnte ændringer,
2. at bilag nr. 6 "Notat med behandling af høringssvar" sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar,
3. at sammenfattende redegørelse om miljøvurdering i bilag 8 godkendes, og
4. at forvaltningen bemyndiges til at meddele tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven.

Beslutning i Teknisk Udvalg (2026-2029) den 06-05-2026

Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at planforslagene vedtages endeligt med de i bilag nr. 7 nævnte ændringer,
2. at bilag nr. 6 "Notat med behandling af høringssvar" sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar,
3. at sammenfattende redegørelse om miljøvurdering i bilag 8 godkendes, og
4. at forvaltningen bemyndiges til at meddele tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Teknisk Udvalg.

Sagsfremstilling

Historik

Danmarks Fængsler (tidligere Kriminalforsorgen) ønsker at opføre et nyt fængsel ved Firehuse.

Der er ingen planlægning for området i dag, hvorfor nyt plangrundlag er nødvendigt.

Byrådet besluttede den 24. januar 2024 ([link til sag nr. 13 i byrådet den 24. januar 2024](#)) at arbejde videre med at placere et nyt fængsel i Viborg Kommune.

Byrådet pegede den 24. april 2024 ([link til sag nr. 21 i byrådet den 24. april 2024](#)) på to mulige placeringer ved henholdsvis Firehuse og Møldrup. Disse placeringer blev herefter sendt i offentlig høring.

På baggrund af høring og en uddybende analyse af områderne besluttede byrådet den 26. juni 2024 ([link til sag nr. 24 i byrådet den 26. juni 2024](#)) at placere det nye fængsel i Viborg Kommune ved Firehuse mellem Frederiks og Karup.

Byrådet besluttede på mødet den 18. december 2024 ([link til sag nr. 13 i byrådet den 18. december 2024](#)) at igangsætte planlægning med tilhørende miljørapport og idefase for det nye fængsel.

Idéer og forslag til både planlægning og miljørapport blev behandlet af Teknisk Udvalg på mødet den 30. april 2025 ([link til sag nr. 3 i Teknisk Udvalg den 30. april 2025](#)).

Byrådet besluttede den 17. december 2025 at fremlægge forslag til lokalplan nr. 631 for et fængsel ved Firehuse samt forslag til tillæg nr. 18 til Kommuneplan 2025-2036 med tilhørende miljørapport i offentlig høring ([link til sag nr. 16 på byrådets møde den 17. december 2025](#)).

Oversigtskort er i bilag 1.

Link til de digitale planforslag med tilhørende miljørapport er her:

[Link til forslag til lokalplan nr. 631](#), der også er i bilag nr. 2.

[Link til forslag til kommuneplantillæg nr. 18](#), der også er i bilag nr. 3.

Miljørapporten er i bilag nr. 4.

Inddragelse og høring

Den offentlige høring

Forslag til lokalplan nr. 631 samt forslag til tillæg nr. 18 til Kommuneplan 2025-2036 med tilhørende miljørapport har været i offentlig høring fra den 8. januar til den 5. marts 2026. Der er i høringsperioden kommet 6 høringssvar til planforslagene og miljørapporten. Høringssvarene er i bilag nr. 5.

Borgermøde

Der blev afholdt borgermøde den 26. februar 2026. Debatten drejede sig hovedsageligt om trafik og tryghed.

Forvaltningens bemærkninger

Høringssvarene er behandlet i bilag nr. 6, som indeholder forvaltningens bemærkninger og forslag til byrådets svar til disse.

Flere høringssvar giver udtryk for, at der er udfordringer med trafiksikkerheden på Viborgvej.

Viborgvej er en statsvej, og det er dermed Vejdirektoratet, der ejer og regulerer vejen. Bygherres rådgiver og Vejdirektoratet har i samarbejde fundet frem til en krydsløsning. Der etableres svingbaner for både højre- og venstresving fra Viborgvej til fængslets adgangsvej, ligesom der etableres buslommer og krydsningsheller for fodgængere. På begge sider af krydset sænkes hastigheden til 70 km/t, og der etableres overhalingsforbud. Borgerne skriver i høringssvarene, at de ønsker, at hastighedsnedsættelsen og overhalingsforbuddet udvides.

Forvaltningen har været i kontakt med Vejdirektoratet, der fastholder hastighedsgrænser og overhalingsforbud i den ovennævnte krydsløsning. Dette ligger i øvrigt uden for lokalplanområdet og reguleres ikke af lokalplanen.

Vejdirektoratet har indsendt høringssvar, hvor de opfordrer til at tilføje et afsnit om skiltning i det åbne land i lokalplanens redegørelse. Forvaltningen indstiller, at afsnittet tilføjes, hvormed høringssvaret imødekommes.

De resterende høringssvar imødekommes ikke.

Forslag til ændringer i lokalplanen og kommuneplantillægget ved den endelige vedtagelse er i bilag nr. 7.

Beskrivelse

Forslag til lokalplan nr. 631

Lokalplanforslaget udlægger området til offentlige formål og naturområde og giver mulighed for at etablere et fængsel. Vejadgang sker fra Viborgvej.

Lokalplanforslaget har til formål at muliggøre etablering af et nyt fængsel ved Firehuse, mellem Karup og Frederiks. Fængslet får vejadgang fra et nyt kryds ved Viborgvej. Vest for fængslet etableres et naturområde på ca. 11 ha, der vil øge biodiversiteten ved blandt andet at binde to eksisterende hedeområder sammen. Derudover giver det bedre rekreative muligheder for særligt borgerne i Karup.

Planområdet opdeles i delområder. I delområde I gives der mulighed for selve fængslet og der udlægges to byggefelt, der fastlægger en maksimal højde på hhv. 13 meter og 2 etager og 17 meter og 3 etager. I delområde II gives der mulighed for vejadgang, tekniske anlæg (herunder varmeakkumuleringskøle-tank i op til 15 meters højde og ca. 1.500-2.000 m² solceller til fængslets drift) og ankomstområde. I delområde III gives der mulighed for sikkerhedszone og hegn. Delområde IV udlægges til naturområde.

Fængslet omkranses af en seks meter høj perimetermur samt et perimeterhegn udenfor muren. For at begrænse generne for naboer etableres et beplantningsbælte vest, syd og øst for fængslet. Beplantningsbæltet planlægges etableret, før byggeriet af fængslet opstartes.

Lokalplanen giver mulighed for at opføre op til 80.000 m² bebyggelse, men det forventes at der på nuværende tidspunkt kun skal opføres 50-55.000 m². Belægsbygninger, hvor de indsatte bor, samles i klynger, hvortil der hører opholdsområder, aktivitetsmuligheder o.l. Nærmest indgangen samles personalefaciliteter, ankomstfaciliteter, varelevering o.l.

Forslag til tillæg nr. 25 til Kommuneplan 2025-2036

Der udlægges to nye rammeområder: Et rammeområde til almen service, der gælder for selve fængslet med vej, parkering, sikkerhedszone, beplantningsbælte osv. Og et rammeområde til landområde, der gælder for området, der udlægges til naturområde.

Med den endelige vedtagelse af planforslagene, vil lokalplanen være i overensstemmelse med Kommuneplan 2025-2036.

Miljørapport

Til planforslagene blev der udarbejdet en miljørapport med fokus på den indvirkning på miljøet, som gennemførelsen af planerne kunne medføre. Miljørapporten har været i høring samtidig med planforslagene.

Høringssvar i bilag 6 er inddraget i den sammenfattende redegørelse om miljøvurdering i bilag nr. 8. Redegørelsen offentliggøres sammen med lokalplanen.

Miljørapporten udgør sammen med høringen udgangspunktet for at træffe en § 25-tilladelse til det konkrete projekt. Et tidligere udkast til § 25-tilladelse var i høring sammen med planerne. Justeret udkast er i bilag nr. 9. §25-tilladelsen opsummerer kort miljørapporten og indeholder blandt andet vilkår til projektet, der fastlægger, at der ikke må opsættes solceller med PFAS, at beplantningsbælterne etableres og, at regnvandsbassinerne etableres med den korrekte opbygning.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Danmarks Fængsler forventer at gennemføre forberedende arbejder - herunder ledningsarbejder, krydsombygning og anlæg af beplantningsbælte – samt projektering af byggeriet frem til 2029, hvor selve fængslet går i jorden. Forventet åbning af fængslet er ultimo 2032/primus 2033.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Hvis en ejendom, der benyttes til landbrug, gartneri, planteskole eller frugtplantage, overføres til byzone, kan grundejeren inden fire år efter overførslen kræve ejendommen overtaget af kommunen.

Danmarks Fængsler har indgået købsaftaler med alle lodsejere, der bliver effektueret ved lokalplanens vedtagelse.

Bilag

Oversigtskort

Forslag til lokalplan 631

Forslag til Kommuneplantillæg nr. 18

Miljøvurdering af planer og projekter- nyt fængsel ved Viborg

Høringssvar

Notat - Behandling af høringssvar

Ændringer til den endelige vedtagelse

Udkast til sammenfattende redegørelse - Lokalplan nr. 631

§25-tilladelse - Lokalplan nr. 631

Punkt 13: Stillingtagen til planlægning for en statslig industripark efter idéfase

25/7317

Resume

Der har været gennemført en fordebat for en statslig industripark ved Ørum.

Efter idéfase forelægges de indkomne idéer og forslag til politisk beslutning inden udarbejdelse af planforslag. Idéer og forslag handler især om øget trafik, placering af industriparken og grundvand.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at planlægning og miljøvurdering fortsætter som beskrevet, og
2. at bilag nr. 3 "Notat med behandling af idéer og forslag fra idéfasen" sendes som svar til dem, der har indsendt idéer og forslag.

Beslutning i Teknisk Udvalg (2026-2029) den 06-05-2026

Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at planlægning og miljøvurdering fortsætter som beskrevet, og
2. at bilag nr. 3 "Notat med behandling af idéer og forslag fra idéfasen" sendes som svar til dem, der har indsendt idéer og forslag.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Teknisk Udvalg.

Lone Langballe (O) stemmer imod.

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede på deres møde den 14. maj 2025 ([link til sag nr. 15 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 14. maj 2025](#)) at Viborg Kommune, i fællesskab med Aarhus, Favrskov og Randers Kommuner, indsender en ansøgning til Erhvervsstyrelsen om at få tildelt en statslig industripark vest for Ørum.

Den 28. oktober 2025 blev Viborg Kommune tildelt en statslig industripark.

Byrådet besluttede den 28. januar 2026 at igangsætte planlægningen for en statslig industripark ved Ørum ([link til sag nr. 12 på byrådets møde den 28. januar 2026](#)).

Oversigtskort er i bilag nr. 1.

Inddragelse og høring

Idéfase

Der har været afholdt idéfase fra den 5. februar til den 19. marts 2026 med henblik på at indkalde idéer og forslag til indholdet af den videre planlægning og miljøvurdering. Til idéfasen blev der udarbejdet et idéoplæg, der er i bilag 2. Der blev holdt borgermøde den 9. marts 2026.

Høringssvar

Der er kommet 39 idéer og forslag, heraf 1 fra myndigheder. Ideer og forslag er i bilag 3. Idéerne og forslagene omhandler:

- A. Placering af industriparken
- B. Trafik og infrastruktur
- C. Grundvand- og drikkevandsbeskyttelse
- D. Miljø, natur og landskab
- E. Landbrugsjord og fødevareproduktion
- F. Lokalsamfund, bosætning og ejendomsværdier
- G. Behov og økonomi
- H. Borgerinddragelse

Debatten på borgermødet, hvor der deltog ca. 200 borgere, drejede sig om:

- Placering af industriparken
- Trafik – særligt gennem Ørum
- Virksomhedstyper og miljøklasser
- Opkøb af ejendomme
- Forurening og støj fra industriparken
- Påvirkning af grundvandet

Idéerne og forslagene er behandlet i bilag nr. 4. Bilaget indeholder et resumé af idéerne og forslagene, forvaltningens bemærkninger og forslag til byrådets svar.

Forvaltningen foreslår, at følgende emner fra idéerne og forslagene indgår i den videre planlægning:

- Opdeling af området i miljøklasser samt vurdering af behovet for de højeste miljøklasser.
- Præcisering af hvilke virksomhedstyper, der kan tillades i området.
- Bevaring af §3-beskyttet sø med tilhørende lavtliggende område til grønt område.
- Bestemmelser, der skal sikre grundvandsdannelsen i området.
- Udarbejdelse af forslag til krydsombygning af Burrehøjvej/Overlundvej.

Beskrivelse

Projektforslag

Planområdet er ca. 95 ha og ligger vest for Ørum i tilknytning til AU Viborg og Agro Business Park, hvor der i forvejen er stærke forsknings- og erhvervsmiljøer, god forsyningsinfrastruktur og nem adgang til vejnettet.

Området ligger i landzone og anvendes hovedsageligt til landbrugsdrift samt enkeltstående boliger og erhvervsejendomme. Der er vejadgang til området via Overlundvej.

Der er udarbejdet en foreløbig strukturplan, der er i bilag nr. 5. Strukturplanen tager højde for eksisterende gasledning samt §3-beskyttet sø med dertilhørende lavtliggende område.

I ansøgningen om statslig industripark er der søgt om mulighed for at planlægge for produktionsvirksomheder i miljøklasse 4-7.

Eksisterende planforhold

Et mindre areal af den østlige del af området er omfattet af kommuneplanramme FOUL.A1.01, som udlægger området til offentlige formål.

Et mindre areal af den østlige del af projektområdet mod øst er omfattet af lokalplan nr. 66 Forskningscenter Foulum.

Resten af arealet er ikke omfattet af kommuneplanrammer eller lokalplaner.

En realisering af industriparken kræver, at der vedtages et tillæg til Kommuneplan 2025-2036 samt en lokalplan for området.

Principper for planlægningen

Der er udarbejdet et udkast til en samarbejdsaftale med Erhvervsstyrelsen, hvor af det fremgår, at Viborg Kommune forpligter sig til at kommuneplanlægge for området og arbejde for udviklingen af industriparken – herunder lokalplanlægning og byggemodning.

Forvaltningen foreslår, at der i planlægningen tages udgangspunkt i følgende:

- Området udlægges til erhvervsområde med mulighed for produktionsvirksomheder
- Fordeling af miljøklasser i delområder indenfor planområdet, så de højeste miljøklasser placeres længst fra boliger.
- Fastlæggelse af virksomhedstyper, der kan etablere sig i industriparken. Der arbejdes for nuværende med virksomheder indenfor agroindustri, grøn teknologi og biosolutions, der er områder, der har forbindelse til forskningen på AU Viborg.
- Vejadgang fra Burrehøjvej/Overlundvej.
- Bevarelse af eksisterende sø samt udlæg af grønt område med mulighed for håndtering af overfladevand.
- Fastlæggelse af bestemmelser om sikring af grundvand.
- Fastlæggelse af bestemmelser om omfang og udseende af byggeri – herunder mulighed for anvendelse af alternative byggematerialer, eksempelvis af landbrugets restprodukter.

Der udarbejdes ligeledes et tillæg til kommuneplanen, der giver mulighed for at etablere et erhvervsområde. I tillægget skal der blandt andet tages stilling til områdets udpegning som særlig værdifuld landbrugsjord og grundvandsbeskyttelse – herunder skal der forventeligt udarbejdes en grundvandsredegørelse.

Miljøvurdering

Det er vurderet, at der skal foretages en miljøvurdering af planerne. Miljøvurderingen vil blandt andet se nærmere på trafik, grundvand, miljø, natur, landskab, arealanvendelse, spildevand og overfladevand.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Udkast til tidsplan
Forvaltningen forventer følgende tidsplan:
Planforslag til vedtagelse Medio 2027
Offentlig høring Medio/ultimo 2027
Endelig vedtagelse Ultimo 2027

Økonomiske forhold og konsekvenser

Projektet kan medføre opkøb - evt. i form af ekspropriation - af ejendomme inden for planområdet samt eventuelle naboer i alt ca. 95 ha jord. De samlede økonomiske konsekvenser, herunder udgifter til jordopkøb og byggemodning, skal afklares i forbindelse med den videre planlægning og budgettering.

Der er tidligere bevilliget 800.000 kr. til miljøvurdering og forundersøgelser.

Juridiske og planmæssige forhold

Udpegningen til industripark er fastlagt i Bekendtgørelse om statslig udpegning af arealer til industriparker. Vedtagelsen af bekendtgørelsen er forsinket pga. folketingsvalget.

Det er derudover fastlagt i "[Fælles forståelse om udpegning af industriparker](#)", at ministeren for byer og landdistrikter udarbejder et landsplandirektiv, der tillader fravigelse af Planlovens §11a, stk 6-8, der omhandler omfordeling og udlæg af nye arealer til erhvervsområde samt "indefra-og-ud-princippet". Der er derfor ikke behov for at omfordele andet erhvervsareal til industriparken.

Bilag

Oversigtskort

Idefase - Område til statslig industripark ved Ørum - offentliggjort 5. feb. 2026

Høringssvar fra idéfasen

Behandling af ideer og forslag - Lokalplan nr. 661

Udkast til strukturplan

Punkt 14: Godkendelse af forslag til visionsplan for Stoholm skolegrund

25/19005

Resume

Forslag til visionsplan for omdannelse af Stoholm skolegrund fremlægges til godkendelse med henblik på offentlig høring.

Visionsplanen indeholder en overordnet disponering af området til tæt-lav boligbebyggelse med fokus på fællesskab, grønne kvaliteter, stiforbindelser og delvis bevaring og omdannelse af eksisterende bebyggelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at forslag til visionsplan godkendes med henblik på offentlig høring i 4 uger, og
2. at der afholdes borgermøde den 2. juni 2026 kl. 17-18.30 på Stoholm Skole.

Beslutning i Teknisk Udvalg (2026-2029) den 06-05-2026

Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at forslag til visionsplan godkendes med henblik på offentlig høring i 4 uger, og
2. at der afholdes borgermøde den 3. juni 2026 kl. 17-18.30 på Stoholm Skole.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Teknisk Udvalg.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede på mødet den 22. maj 2024 ([link til sag nr. 19 i byrådet den 22. maj 2024](#)) at vedtage planforslagene for en ny skole på Søndergade i Stoholm. Skolen forventes ibrugtaget august 2027.

Byrådet besluttede på mødet den 8. oktober 2025 ([link til sag nr. 12 i byrådet den 8. oktober 2025](#)) at igangsætte processen for omdannelse af Stoholm Skolegrund, herunder udarbejdelsen af en visionsplan for fastlæggelse af udviklingsmuligheder samt sikring af bred borgerinddragelse.

Teknisk Udvalg drøftede på mødet den 27. januar 2026 ([link til sag nr. 5 i Teknisk Udvalg d. 27. januar 2026](#)) forvaltningens oplæg på muligheder og forslag til omdannelsen af Stoholm skolegrund.

Inddragelse og høring

Forvaltningen har i vinteren 2025/2026 gennemført en proces, hvor interesserede borgere har bidraget til visionsplanens indhold. Processen omfattede et borgermøde den 21. oktober 2025 med ca. 65 deltagere, en workshop med 32 bidrag på vision for området samt etablering af en følgegruppe med 10 lokale repræsentanter, der har mødtes tre gange i december 2025 til februar 2026.

Følgegruppen har taget stort medejerskab og bidraget aktivt med input og anbefalinger til visionsplanen.

Beskrivelse

Stoholm Skole flytter i august 2027 til ny skole ved Stoholm Fritids- og Kulturcenter på Søndergade. Den eksisterende skolegrund kan sælges og udvikles til boliger. Stoholm Skolegrund består af flere bygninger og ligger i et boligområde centralt i Stoholm med kirkegården som nabo. Se placering og omfang af skolegrunden i oversigtskort i bilag 1.

Markedsdialog med private udviklere og almene boligorganisationer viser interesse for boligudvikling, fortrinsvis tæt-lave boliger i 1 etage. Udviklingen vurderes at imødekomme behovet for tæt-lav boliger til især seniorer, ældre og unge børnefamilier, med fokus på mindre, praktiske boliger og tæt naboskab.

Realisering af visionsplanen vil supplere det eksisterende boligudvalg og fremme bosætning og boligrotation i Stoholm.

Visionsplanen

Forslag til visionsplan i bilag 2 fastlægger retningen for omdannelse af skolegrunden og kan danne grundlag for kommende udbud og planlægning. Visionsplanen angiver hovedgreb og principper for bl.a. bebyggelse, infrastruktur og grønne strukturer med afsæt i områdets kvaliteter og behov.

Skolegrunden foreslås udviklet til tæt-lav bebyggelse i primært én etage, organiseret i bebyggelsesklynger omkring grønne fælles opholdsarealer. En nord-sydgående, bilfri ”rambla” (forbindelse) udgør områdets strukturgivende og rekreative rygrad og sikrer tryk færdsel for bløde trafikanter, intern sammenhæng samt adgang til fælles funktioner, herunder områdets legeplads. Eksisterende skolebyggeri foreslås delvist bevaret og omdannet til bl.a. fælleshus, og der lægges vægt på størst mulig bevaring af eksisterende træer som led i en bæredygtig omdannelse.

Forvaltningen foreslår, at forslag til visionsplan sendes i høring i 4 uger og, at der afholdes et borgermøde den 2. juni 2026 kl. 17-18.30 på Stoholm Skole med præsentation af forslag til visionsplan sammen med følgegruppen.

Planlægning

Skolegrunden er i dag omfattet af lokalplan nr. 3.D.02.01 til offentlige formål og er i Kommuneplan 2025-2036 udlagt til centerområde samt udpeget som fortætnings- og omdannelsespunkt. En omdannelse forudsætter vedtagelse af ny lokalplan.

Visionsplanens bebyggelsesplan angiver de overordnede principper for disponering af området og viser en samlet bebyggelsesprocent på ca. 25 %. Bebyggelsesprocenten kan blive højere hvis der bygges i to etager.

Kommuneplanrammen muliggør op til 40 % ved tæt-lav bebyggelse. Bebyggelsesprocenten fastsættes senere i planlægningsprocessen.

Særlige opmærksomhedspunkter

- Bæredygtighed

Bæredygtighed med omtanke er en grundidé i visionsplanen og kan realiseres ved at bygge små boliger, bevare og omdanne eksisterende skolebyggeri, genanvende materialer fra eksisterende skolebyggeri samt ved bevaring af flest muligt eksisterende træer samt biodiversitet.

- Bevaring af den ældste skolebygning

Den nordlige skolebygning med tilhørende mindre gymnastiksal foreslås bevaret og omdannet af hensyn til miljømæssig og social bæredygtighed samt lokal identitet. Bygningen kan fx rumme fællesfunktioner, som understøtter bolig- og byliv i området.

- Infrastruktur

Området skal jf. visionsplanen trafikbetjenes fra hhv. Vesterled og Kirkevej. Området disponeres ud fra principper om bolignær parkering med parkering ved egen bolig samt tilstødende fællesparkering. De endelige vejplaner og placering af parkering fastlægges ved lokalplanlægning. En nord-sydgående, bilfri forbindelse (”rambla”) skal sikre tryk færdsel for bløde trafikanter og intern sammenhæng.

- Opretning af skel mod kirkegården

Stoholm Menighedsråd ønsker opretning af skellet mellem kirkegården og skolegrunden. Forvaltningen vurderer, at et eventuelt mageskifte kan understøtte en hensigtsmæssig arealudnyttelse for begge parter. Sagen forelægges byrådet særskilt og skal være afklaret, inden der igangsættes udbud og planlægning.

Næste skridt i realisering af visionsplanen

Under høringen af visionsplanen udarbejder forvaltningen et oplæg til den videre proces.

Oplægget vil indeholde en mulig udbudsstrategi, herunder mulighed for opdeling i etaper, udbud af hele eller dele af området samt evt. anvendelse af projektudbud. Oplægget vil også belyse, hvordan områdets fælles funktioner – herunder rambla, legeplads, rekreative arealer og fælleshus – kan sikres og realiseres, herunder rolle- og ansvarsfordeling mellem udviklere og eventuelt Viborg Kommune.

Byrådet forelægges forvaltningens oplæg i forbindelse med den endelige vedtagelse af visionsplanen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Forvaltningen forventer følgende tidsplan:

- Offentlig høring af forslag til visionsplan – juni 2026
- Intern behandling af høringssvar og eventuel tilretning af visionsplan – august-september 2026
- Endelig vedtagelse af forslag til visionsplan og igangsætning af udbud/planlægning – oktober 2026

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der vil være indtægter fra salg af grund/grunde. Der vil være udgifter til udbud, evt. byggemodning samt evt. kommunal andel af fælles funktioner/områder.

Juridiske og planmæssige forhold

Omdannelsen forudsætter, at der vedtages en ny lokalplan og evt. et tillæg til kommuneplanen.

Bilag

Oversigtskort

Forslag til visionsplan for omdannelse af Stoholm Skolegrund

Punkt 15: Wayfinding i Viborg Midtby (bevillingssag)

26/8306

Resume

Viborg Byråd igangsatte i oktober 2025 udvalgte indsatser fra den strategiske udviklingsplan for Viborg midtby, herunder indsatsen om bedre wayfinding. Der foreslås nu igangsat en proces med wayfinding, samt at der opsættes pegeskilte i de mest centrale byrum, der henviser til vigtige mål i midtbyen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at de beskrevne tiltag omkring wayfinding igangsættes,
2. at anlægsudgiftsbevillingen til kontoen ”Pulje til realisering af midtbyplan fra 2027 og frem” forhøjes med 500.000 kr. med rådighedsbeløb i 2026, og
3. at udgiften på 500.000 kr. finansieres af rådighedsbeløbet på kontoen ” Pulje til realisering af midtbyplan fra 2027 og frem” i 2026.

Beslutning i Teknisk Udvalg (2026-2029) den 06-05-2026

Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at de beskrevne tiltag omkring wayfinding igangsættes,
2. at anlægsudgiftsbevillingen til kontoen ”Pulje til realisering af midtbyplan fra 2027 og frem” forhøjes med 500.000 kr. med rådighedsbeløb i 2026, og
3. at udgiften på 500.000 kr. finansieres af rådighedsbeløbet på kontoen ” Pulje til realisering af midtbyplan fra 2027 og frem” i 2026.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Teknisk Udvalg.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet godkendte i august 2025 endeligt den strategiske udviklingsplan for Viborg midtby ([link til sag nr. 8 i byrådet den 27. august 2025](#)). [Udviklingsplanen kan ses i dette link](#).

I oktober 2025 igangsatte byrådet udvalgte handlinger fra udviklingsplanen, herunder handlingen vedrørende bedre wayfinding ([link til sag nr. 13 i byrådet den 8. oktober 2025](#)). I sagen er nævnt, at udvalget senere vil blive forelagt en sag, der udfolder proces og økonomi for projektet.

Teknisk Udvalg indstillede på møde i april 2026 til Byrådet ([link til sag nr. 7 i Teknisk Udvalg den 8. april 2026](#)), at den indledende proces omkring fornyelse af Trappetorvet og Gravene igangsættes og der bevilges 0,4 mio. kr. hertil.

Inddragelse og høring

Under udarbejdelsen af den strategiske udviklingsplan for Viborg Midtby blev der gennemført en bred vifte af aktiviteter for at inddrage borgere og interessenter i planlægningen.

Her nævnte flere interessenter ønsker om at gøre det lettere at finde ind til og rundt i midtbyen, styrke formidlingen i ankomstrum, guide gæster til skjulte baggårde, haver og passager, at styrke formidlingen af byens historie mm.

Beskrivelse

Byrådet besluttede på møde i oktober 2025 at igangsætte udviklingsplanens handling 14 om bedre wayfinding, der med en begrænset indsats vurderes at kunne bidrage til at styrke sammenhænge og forbedre byliv i midtbyen. Målet er at gøre det lettere for borgere og besøgende at finde rundt i midtbyen og opdage dens historiske perler, visuelle værker og skjulte skatte samt styrke forbindelsen til byens grønne områder.

Indsatsen for bedre wayfinding er tæt forbundet med udviklingsplanens handling 12 om at gøre ankomsten til midtbyen let og intuitiv. Det kan ske ved at etablere skiltning (parkeringsportaler) ved centerringen, der let leder bilister til midtbyens parkeringspladser (ankomstrum), hvor den besøgende får et godt førstehåndsindtryk af Viborg og guides videre til relevante mål. Wayfinding kan også samtænkes med andre af udviklingsplanens mål og handlinger og fx bidrage til at synliggøre Viborgs historie, kunst, kreativitet, og grønne områder.

Forvaltningen foreslår at opdele indsatsen omkring wayfinding i følgende etaper og at igangsætte etape 1 og 2.

- Etape 1: Grundlæggende kortlægning samt etablering af pegeskilte: Kortlægning af ankomstrum, byrum og vigtige destinationer og af anvendt skilte-design i midtbyen. Der koordineres desuden med igangværende wayfindingprojekter for fx Domkirkekvartret og Hærvejen.
- På baggrund heraf etableres pegeskilte i 6-8 centrale byrum, der henviser til midtbyens vigtigste destinationer. Et pegeskilt er en stander med flere vejvisningsskilte, der angiver mål og gangafstand til et besøgs-mål. Pegeskilte hjælper dermed besøgende med at finde vej til de vigtigste destinationer og gør opmærksom på interessante steder man kan besøge. Etape 1 forventes udført i 2026.
- Etape 2: Rammeplan for wayfinding: Med afsæt i kortlægningen fra etape 1 udarbejdes en egentlig rammeplan for wayfinding, der kan danne grundlag for senere anlæg. Rammeplanen skal indeholde forslag til
 - primære forbindelser og sekundære oplevelsesruter, der leder besøgende frem til midtbyens mange oplevelser. Oplevelsesruter kan fx formidle byens historie eller lede den besøgende til kunst i offentlige rum og midtbyens 'skjulte skatte', fx byhaver, passager og baggårde
 - Klassiske vejvisningstiltag som information i ankomstrum, vejvisningsskiltning og markeringer på ruter, bykort, bymodeller mm., herunder design- og placeringsforslag
 - Visuelt kreative tiltag, der understøtter den øvrige wayfinding og gør forbindelserne mere oplevelsesrige, fx gavlmalier eller visuelle værker i ankomstrum, orienteringspunkter og passager, visuel guidning med lys mm.
 - Formidling af byens historie, fx historiefortælling på gadeskilte og ved markering af gamle byporte
 - forventet økonomi ved etablering af de foreslåede tiltag.
- Etape 3: Udførelse af tiltag fra rammeplan for wayfinding: På baggrund af rammeplanen kan udvalget efterfølgende udvælge tiltag til realisering. Tiltag vil desuden kunne realiseres af borgere og erhvervsliv og evt. i samarbejde med fonde.

Parkeringsportaler og p-henvisning

Udviklingsplanen beskriver desuden forslag om at styrke vejvisningen for bilister ved at etablere parkeringsportaler (dynamisk parkeringsskiltning), der guider fra centerringen til parkeringsanlæg i midtbyen. Som del heraf skal det eksisterende parkeringshenvisningssystem opdateres. Forvaltningen vil udarbejde et oplæg, der nærmere beskriver forslaget og den forventede anlægsøkonomi, der forelægges for udvalget i efteråret 2026.

Samarbejde og inddragelse

Forvaltningen foreslår, at lokale interessenter som Vi er Viborg, Visit Aarhus, Viborg Creative Alliance og følgegruppen Tilgængelighedens by mfl. inddrages i udarbejdelsen af rammeplanen. Projektet koordineres med relevante wayfinding og

skiltningsprojekter i Domkirke kvarteret, langs Hærvejen, i Baneby mm.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Kortlægning og pegeskilte forventes udført i 2026. Rammeplan for wayfinding forventes at foreligge foråret 2027, hvor den fremlægges politisk til drøftelse.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Opsætning af pegeskilte i 6-8 centrale byrum samt udarbejdelse af rammeplan for wayfinding forventes at kunne udføres for 0,5 mio. kr.

Byrådet har i anlægsbudget 2026-2029 afsat samlet 20,8 mio. kr. til 'Pulje til realisering af midtbyen fra 2027 og frem', heraf 1 mio. kr. i 2026.

Teknisk Udvalg indstillede på møde i april 2026 til Byrådet, at der bevilges 0,4 mio. kr. heraf til den indledende proces omkring fornyelse af Trappetorvet og Gravene. Godkender Byrådet dette, er der 0,6 mio. kr. tilbage i puljen i 2026. Heraf søges en bevilling på 0,5 mio. kr. i 2026 til ovennævnte aktiviteter.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 16: Anlæg af kys og kør plads ved Sparregade i Viborg (bevillingssag)

26/8671

Resume

I forbindelse med tilbygning til Viborg Private Realskole skal der etableres en ny kys- og kør bane i Sparregade til aflevering og afhentning af børn.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at der anlægges en kys- og kør bane langs Sparregade i Viborg som vist i bilag 1,
2. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 320.000 kr. til kontoen ”Kys og kør bane v. Sparregade i Viborg” med rådighedsbeløb på 320.000 kr. i 2026, og
3. at der gives en anlægsindtægtsbevilling på 320.000 kr. til kontoen Kys og kør bane v. Sparregade i Viborg” med rådighedsbeløb på 320.000 kr. i 2026.

Beslutning i Teknisk Udvalg (2026-2029) den 06-05-2026

Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at der anlægges en kys- og kør bane langs Sparregade i Viborg som vist i bilag 1,
2. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 320.000 kr. til kontoen ”Kys og kør bane v. Sparregade i Viborg” med rådighedsbeløb på 320.000 kr. i 2026, og
3. at der gives en anlægsindtægtsbevilling på 320.000 kr. til kontoen Kys og kør bane v. Sparregade i Viborg” med rådighedsbeløb på 320.000 kr. i 2026.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Teknisk Udvalg.

Sagsfremstilling

Historik

Teknisk Udvalg godkendte den 29. januar 2025 lokalplan nr. 601 for området ([link til sag nr. 3 på Teknisk Udvalgs møde den. 29. januar 2025](#)).

Inddragelse og høring

Lokalplan for området har været i høring i forbindelse med vedtagelsen.

Der har været dialog med Viborg Private Realskole om projektet og løsningen.

Beskrivelse

Det er en forudsætning for lokalplanen for området, at der anlægges en ny kys og kør bane langs Sparregade, hvor der kan ske aflevering og afhentning af børn. Viborg Private Realskole har derfor ansøgt Viborg Kommune om tilladelse til at anlægge banen.

Forvaltningen har godkendt det ansøgte vejprojekt, og har indhentet samtykke fra politiet. Projektet fremgår af bilag 1.

Det foreslås, at Viborg Kommune udfører projektet som bygherre, og sender en samlet opkrævning på de afholdte udgifter til Viborg Private Realskole efter projektets afslutning.

Alternativer

Ingen.

Tidsperspektiv

Anlægsarbejdet forventes udført i efteråret 2026 efter nærmere aftale med Viborg Private Realskole ift. koordinering med deres arbejder på grunden.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Viborg Private Realskole har oplyst, at skolen er sindet at afholde alle udgifterne til ombygning af vejen, herunder flytning af fortov og tekniske anlæg som lygtepæle.

Omkostningerne til etablering af anlægget vurderes at være ca. 320.000 kr. eksklusive moms og omfatter:

- Anlæg: 225.000 kr.
- Tilpasning af gadelys: 55.000 kr.
- Landinspektørydelser: 40.000 kr.

Det er nødvendigt, at kommunen overtager arealet til etableringen af kys- og kørbanen og nyt fortov, da den ligger i tilknytning til den kommunale vej Sparregade, og da der vil være tale om et offentligt gennemgående fortov.

Viborg Kommune vil ved overtagelsen af kys- og kørbanen være forpligtet til at vedligeholde, vinterbekæmpe og renholde arealet. Udgifterne kan afholdes inden for det nuværende driftsbudget.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Bilag

Bilag 1 - Projekttegning

Punkt 17: Etablering af sygeplejeklinik ved hjemmeplejens Distrikt Midt

26/9912

Resume

For at effektivisere driften af sygeplejeklinikken i Distrikt Midt foreslås det, at der indgås et lejemål, som giver mulighed for at etablere en sygeplejeklinik beliggende sammen med Distrikt Midts øvrige lokaler.

Å

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Ældre- og Aktivitetsudvalget,

Å

1. at forslag om indgåelse af et lejemål til brug for etablering af sygeplejeklinik til hjemmeplejens Distrikt Midt godkendes.

Å

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg foreslår, at Ældre- og Aktivitetsudvalget indstiller til byrådet,

Å

2. at der under øvrige finansforskydninger gives en anlægsudgiftsbevilling med røddighedsbeløb i 2026 på 0,9 mio. kr. til deponering vedrørende indgåelse af lejemålet finansieret af kassebeholdningen.

Å

Beslutning i Ældre- og Aktivitetsudvalget (2026-2029) den 06-05-2026

Ældre- og Aktivitetsudvalget godkendte forslag om indgåelse af et lejemål til brug for etablering af sygeplejeklinik til hjemmeplejens Distrikt Midt.

Å

Ældre- og Aktivitetsudvalget indstiller til byrådet,

Å

2. at der under øvrige finansforskydninger gives en anlægsudgiftsbevilling med røddighedsbeløb i 2026 på 0,9 mio. kr. til deponering vedrørende indgåelse af lejemålet finansieret af kassebeholdningen.

Å

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Ældre- og Aktivitetsudvalget.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Å

Inddragelse og høring

Intet.

Å

Beskrivelse

Hjemmeplejens sygeplejersker udfører opgaver for borgerne i enten borgers hjem eller i en af de sygeplejeklinikker, som hører til hvert af hjemmeplejens distrikter.

Å

I klinikkerne kan borgerne få hjælp til sygeplejeydelser som for eksempel sårbehandling, injektioner og medicindosering. Klinikker giver mulighed for at anvende det korrekte udstyr, f.eks. målbler (stol og briks) med hælveskåne funktion, som vanskeligt kan medbringes til borgers hjem. Desuden sikrer klinikkerne en mere effektiv udnyttelse af medarbejder-ressourcerne i en tid med rekrutteringsudfordringer. Borgere, der er i stand til at møde ind i en klinik, tilbydes at anvende disse, frem for at modtage besøg i hjemmet. Borgere har mulighed for selv at bestille tid i klinikken, så tidspunktet passer ind i deres hverdag.

Å

Hjemmeplejens Distrikt Midt er beliggende på Fælledvej i Viborg i lejede lokaler. Lokalerne er fuldt udnyttede og derfor har det ikke været muligt at etablere en sygeplejeklinik i tilknytning hertil. Distriktet har i stedet etableret en sygeplejeklinik med bl.a. to klinikrum og depot ved Sundhedscentret i Viborg.

Det giver en række udfordringer i den daglige drift, at sygeplejeklinikken er adskilt fra distriktets øvrige lokaler og derfor foreslås det, at udvide det eksisterende lejemål på Fælledvej. En udvidelse af lejemålet vil give mulighed

for at oprette en sygeplejeklinik og etablere et tilhørende depot i umiddelbar tilknytning til Distrikt Midt. Udvidelse af lejemejlet er muliggjort af, at der aktuelt er ledige lokaler i umiddelbar sammenhæng med hjemmeplejens eksisterende lejemejl.

Etablering af en sygeplejeklinik i tilknytning til distriktets øvrige lokaler vil have en række positive effekter:

- Bedre udnyttelse sygeplejerskernes arbejdstid. Der er aktuelt mangel på sygeplejeressourcer i distriktet og sygeplejersken bruger en time dagligt på transport til og fra klinikken.
- Bedre mulighed for sparring mellem personalegrupperne, hvilket vil gøre det muligt for social- og sundhedsassistenter at varetage flere opgaver i klinikken samt gøre opløsning af nye medarbejdere lettere.
- Mulighed for at etablere et samlet depot på Fælledvej, hvor sygeplejeartikler kan opbevares sikkert og hensigtsmæssigt, i stedet for som i dag at have to depoter. Dette minimerer spild og gør det lettere at holde styr på forbruget.
- Bedre rammer for arbejdet i de borgers teams, som i dag er udfordret af pladmangel til bl.a. tværfaglige møder og arbejdspladser til medarbejderne, hvilket kan gøre det vanskeligt at skabe arbejdsro til møder, samtaler osv. Aktuelt planlægges det at udvide antallet af teams i Distrikt Midt, hvilket vil øge presset på lokalerne.

Udgiften til det nye lejemejl kan afholdes indenfor Distrikt Midts nuværende budget. Distriktet forventer, som beskrevet ovenfor, at kunne optimere arbejdsgange mv. hvilket medfører en effektiviseringsgevinst. Distrikt Midt vil bevare noget aktivitet i lokalerne i Sundhedscentret, bl.a. i forhold til kompressionsstrømper, og i det kommende år sigtes der mod at udvide aktiviteten i sygeplejeklinikkerne generelt.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

I henhold til reglerne i den kommunale lånebekendtgørelse skal kommunerne deponere ved indgåelse af lejemejl, der erstatter en kommunal anlægsudgift.

Udvidelsen af lejemejlet på Fælledvej betyder, at der skal deponeres 0,9 mio. kr. svarende til 10 års leje. I denne sag bevilges deponeringsbeløb på 0,9 mio. kr. finansieret af kassebeholdningen.

Deponeringen frigives løbende over de næste 25 år med 1/25 pr. år.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Å

Punkt 18: Gælds- og formuepleje 2025

26/4888

Resume

I henhold til Viborg Kommunes Principper for finansiel styring, skal Økonomi- og Erhvervsudvalget en gang årligt orienteres om sammensætningen og udviklingen i gælds- og investeringsporteføljerne, finansieringsudgifter og investeringsporteføljernes afkast. Det årlige afkast på PM-aftaler har i 2025 været 0,9 pct. Det akkumulerede afkast siden 2012 er på 12,7% og skal ses i lyset af, at alternativrenten i store dele af perioden fra 2012 til 2025 har været negativ. Viborg Kommunes lån blev forrentet med en gennemsnitsrente på 2,5 pct. i 2025.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at rapporteringen vedrørende gælds- og formuepleje tages til efterretning.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Indstillingen fra kommunaldirektøren godkendes idet udvalget på et kommende møde ønsker at drøfte og evt. revidere kriterier (herunder også ESG) for investeringer samt gælds- og formuepleje i Viborg Kommune.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Formuepleje (PM aftaler)
Principper for finansiel styring giver mulighed for at anbringe overskudslikviditet i visse typer af obligationer, aktier mv. indenfor nærmere fastsatte rammer. De gældende Principper for finansiel styring er senest ændret i maj 2023.

For at give kapitalforvalterne de bedste muligheder for at forvalte Viborg Kommunes overskudslikviditet blev retningslinjerne for formuepleje justeret i maj 2023 således, at rammen for handel med globale aktier blev ændret fra 0%-10% til 0%-20%, mens rammen for handel med danske stats- og realkreditobligationer blev ændret fra 80%-100% til 70%-100%. Denne justering giver et stærkere risiko/afkast-billede uden, at risikoen bliver for høj. Viborg Kommune er fortsat i den lave og konservative ende af risikobarometeret. Viborg Kommune har to kapitalforvaltere. Forvaltningen er bemyndiget til at skifte ud baseret på langsigtede resultater.

Kommunens samlede investeringsportefølje fremgår af tabel 1. Beholdningen er ultimo 2025 909,9 mio. kr. og ligger derved på samme niveau som ultimo 2024. Fordelingen mellem obligationer, erhvervsobligationer og aktier er den samme ultimo 2025 som ultimo 2024.

Tabel 1

Beholdning, mio. kr.	31.12.2024	31.12.2025	Procent	Viborg Kommunes retningslinjer
Obligationer	776,1	783,0	86%	70% - 100%
Erhvervsobligationer	22,6	23,1	3%	0% - 20%
Aktier	103,2	103,8	11%	0% - 20%
Total	901,9	909,9	100%	

Heraf kapitalbevarende depot
til repoforretninger 275,9 266,5

En del af kapitalforvaltningen består i, at Viborg Kommunes kapitalforvaltere arbejder aktivt med investeringerne med henblik på at give det størst mulige merafkast over tid. Herudover består en del af kapitalforvaltningen af repoforretninger, som sammen med kassekredit, anvendes til Viborg Kommunes løbende økonomistyring. Repoforretninger kan bl.a. anvendes omkring månedsskiftet, hvor lønudbetalinger kræver et stort likviditetstræk. En repoforretning betyder, at Viborg Kommune har investeret i meget kortløbende obligationer, som der modtages rente for størstedelen af måneden. Omkring månedsskiftet "udlånes" disse obligationer for til gengæld at modtage likviditet. Pr. 31.12.2025 hele beløbet på de 266,5 mio. kr. "udlånt", således vi har likviditeten på kassekredit hen over årsskiftet. Der er således intet i depotet med repoforretninger pr. 31.12.2025.

Af figur 1 fremgår det akkumulerede afkast på PM-aftaler (realiseret og urealiseret) siden 2012. Viborg Kommune begyndte at gøre brug af PM aftaler i 2013, hvorfor afkastet er 0 i 2012.

Figur 1

Der har i 2025 været en realiseret kursgevinst på 4,7 mio. kr. samt en urealiseret positiv kursregulering på 1,2 mio. kr. Det årlige afkast på PM-aftaler (urealiseret og realiseret) i 2025 var på 0,9%.

Af grafen ovenfor fremgår det, at 2022 var præget af stigende renter og inflation samt store kursfald, mens 2023 og 2024 var langt mere positive. Efter store kurstab (urealiseret og realiseret) i 2022 har det akkumulerede afkast været stigende i perioden 2023 til 2025 og er ultimo 2025 på 12,7%. Inden kursfaldet i 2022 lå det akkumulerede afkast på godt 14%. Den samlede akkumulerede kursgevinst skal ses i lyset af, at der i en stor del af perioden har været en negativ indskudsbevisrente.

I henhold til principper for finansiell styring vil forvaltningen løbende sikre en optimering af gælds- og formueforvaltningen i Viborg Kommune. Forvaltningen følger udviklingen tæt og holder jævnligt møder med Viborg Kommunes kapitalforvaltere.

I forbindelse med indfrielsen af feriepengeforpligtelsen i 4. kvartal 2022 blev Viborg Kommunes kassekredit, i november 2022 forøget fra 300 mio. kr. til 600 mio. kr. Forvaltningen følger løbende udviklingen i likviditeten på kassekredit og vurderer med baggrund i Viborg Kommunes likviditetsomsætning, at kassekredit på 600 mio. kr. fortsat er passende.

Viborg Kommunes hovedbank er Nordea. Seneste udbud af kommunens bankforretninger var i 2023 og den nuværende aftale løber til maj 2028 med mulighed for forlængelse i tre år.

Likviditet

Den gennemsnitlige likviditet beregnes løbende som gennemsnittet for de seneste 365 dage. Den skal ifølge lovgivningen mindst være 0 kr. Ifølge byrådets økonomiske politik skal den gennemsnitlige likviditet udgøre mindst 200 mio. kr. for at sikre en likviditetsmæssig buffer og råderum. Kommunens likvide aktiver består af kontante beholdninger, indskud i pengeinstitutter og beholdningen af værdipapirer. Af bilag nr. 1 fremgår likviditetsrapporteringen pr. 31.12.2025. Heraf fremgår den faktiske likviditet og den gennemsnitlige likviditet samt forventningerne til den fremtidige udvikling i likviditeten.

Ved udgangen af 2025 udgjorde den gennemsnitlige likviditet 641,6 mio. kr. og var dermed over byrådets målsætning på 200 mio. kr. Den gennemsnitlige likviditet var pr. 31. december 2025 højere end tidligere forventet, hvilket primært skyldes lavere drifts- og ikke mindst anlægsudgifter i regnskab 2025 end forventet i budgetopfølgningen.

Gæld

Langfristet gæld kan kun optages, når kommunen har afholdt låneberettigede udgifter eller fået en andel i en af økonomiaftalernes lånepuljer. Byrådet skal godkende enhver lånoptagelse.

Ultimo 2025 var Viborg Kommunes restgæld 487,6 mio. kr. Der er ikke optaget nye lån i 2025. Faldet i gældsforpligtelsen fra 2024 til 2025 er 66,5 mio. kr., hvilket svarer til afdrag på de eksisterende lån. Nedenfor ses fordelingen af gælden optaget i hhv. fast og variabel rente. De fastforrentede lån inkluderer også lån, hvor der er indgået en swap-forretning. For at hæve den fastforrentede del er der i starten af 2025 indgået tre nye renteswaps, hvilket flytter ca. 100 mio. kr. fra variabel rente af fast rente. Det betyder, at andelen af fastforrentede lån stiger fra 49% til 64% fra 2024 til 2025

Tabel 2

Mio kr.	Restgæld ultimo 2024	Restgæld ultimo 2025	Andel i % ultimo 2024	Viborg Kommunes retningslinjer
Fast rente	269,7	312,1	64%	25%-100%
Variabel rente	284,4	175,5	36%	0%-75%
I alt	554,1	487,6	100%	

Viborg Kommune har i 2025 betalt 12,1 mio. kr. i rente på egne lån. Det svarer til en gennemsnitsrente på 2,5%, hvilket er et fald fra 2024, hvor gennemsnitsrenten var 3,3%.

Der er ingen valutarisiko, da hele Viborg Kommunes gæld er optaget i DKK.

Viborg Kommune anvender leasing og leaser bl.a. biler og busser via Kommune Leasing. Den samlede leasinggæld er 75,6 mio. kr. ultimo 2025. Leasingrenten varierer og svarer typisk til diskontoen med tillæg på op til 0,5%.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Kvartalsvis rapport Likviditet 31.12.2025

Punkt 19: Budgetlægning 2027 - 2030 på Økonomi- og Erhvervsudvalgets egne områder

26/3253

Resume

Økonomi- og Erhvervsudvalget drøfter på mødet forslag til drifts- og anlægsbudget for 2027-2030 på udvalgets egne områder.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår,

1. at budgetudfordringer i driftsbudgettet for 2027-2030 med forslag til finansiering på Økonomi- og Erhvervsudvalgets egne områder godkendes jf. bilag 2, og
2. at udvalget drøfter, om der er andre driftsbudgetudfordringer, som skal indgå som særlige budgetudfordringer i byrådets videre budgetlægning, og
3. at udvalget drøfter, om der er forslag til investeringer samt nye, absolut nødvendige anlægsprojekter.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget beslutter,

1. at budgetudfordringer i driftsbudgettet for 2027-2030 med forslag til finansiering på Økonomi- og Erhvervsudvalgets egne områder godkendes jf. bilag 2,
2. at der ikke er andre driftsbudgetudfordringer, som skal indgå som særlige budgetudfordringer i byrådets videre budgetlægning, og
3. at der ikke er forslag til investeringer samt nye, absolut nødvendige anlægsprojekter.

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog på mødet i marts 2026 budgetstrategi og proces for årets budgetlægning jf. [link til sag nr. 25 på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 18. marts 2026](#).

Inddragelse og høring

Fælles MED Rådhuset er på mødet den 18. maj 2026 orienteret om, at budgetprocessen for 2027-2030 er godkendt i Økonomi- og Erhvervsudvalget, og at budgetlægningen for 2027-2030 er godt i gang. Fælles MED Rådhuset orienteres igen om budgetlægningen på mødet den 14. september 2026.

Beskrivelse

Driftsbudgettet

Økonomi- og Erhvervsudvalget har på mødet den 18. marts godkendt principper for fastsættelse af budgetrammerne. Budgetrammer for udvalgets politikområder fremgår af bilag nr. 1. Budgetrammerne er i bilaget opdelt i kategorierne:

- Decentrale enheder (løn og øvrige personale udgifter)
- Centrale områder (fælles centrale udgifter)
- Ej overførsel (forsikringspuljer, beredskabet og ældreboliger)

Budgetudfordringer

Ifølge de godkendte principper skal udvalgene selv løse egne budgetudfordringer, medmindre budgetudfordringerne er udpeget af Økonomi- og Erhvervsudvalget som særlige budgetudfordringer, der indgår i byrådets videre budgetlægning.

Forvaltningen har i bilag nr. 2 redegjort for budgetudfordringer vedrørende manglende medarbejderressourcer på administrativ organisation og samtidig peget på finansiering af udfordringerne indenfor eget budget. Som det fremgår af bilaget, så er der tale om udfordringer med manglende medarbejderressourcer i Teknik & Miljø og kommunikationsafdelingen. Herudover ønskes beredskabskoordinator-funktionen styrket med yderligere en halv medarbejder stilling.

Herudover er der fra Ejendomme & Energi fremlagt udfordringer ved kommunale ejendomme vedrørende opdateringer af CTS-systemer, asfalt og belægninger i terræn samt etablering af faldsikring på flade tage for samlet set 12 mio. kr. årligt. Under hensyn til spillereglerne er udfordringerne ikke sendt videre. Forvaltningen vil forsøge at løse udfordringerne inden for det nuværende driftsbudget.

Anlægsbudgettet

Det er besluttet i Økonomi- og Erhvervsudvalget, at udvalgene kun har mulighed for at fremsende absolut nødvendige anlægsprojekter, som kan afsættes fra 2029 og 2030.

Det er desuden besluttet, at puljer i 2029 undlades videreført i 2030, idet der først tages endelig stilling hertil i forbindelse med byrådets budgetforhandlinger efter sommerferien. Udvalgene skal ikke fremsende anlægsprojekter vedrørende ovennævnte puljer.

Udvalget kan drøfte, om der er nye, absolut nødvendige anlægsprojekter. Sådanne anlægsprojekter beskrives som idéoplæg og godkendes af udvalget senest på udvalgs mødet i juni.

Budgetforslaget vedrørende jordforsyningen er under udarbejdelse og vil indgå i koncern budgetlægningssagen på juni mødet.

Det nuværende anlægsbudget for 2027-2030 fremgår af bilag nr. 3.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Udvalgets forslag til drifts- og anlægsbudget indgår i det basisbudget, som udgør grundlaget for byrådets budgetforhandlinger efter sommerferien.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Budgetrammer - driftsbudget 2027-2030

Udfordringer på driftsbudgettet

Anlægsbudget 2027-2030

Punkt 20: Budgetlægning 2027-2030

25/30874

Resume

Økonomi- og Erhvervsudvalget tager stilling til den fremadrettede opfølgning på konstitueringsaftalens punkter samt prioriteringen heraf. Desuden drøfter udvalget borgerinddragelse i budgetlægningen.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår,

1. at Økonomi- og Erhvervsudvalget tager stilling til den fremadrettede opfølgning på konstitueringsaftalens punkter samt prioriteringen heraf, og
2. at Økonomi- og Erhvervsudvalget drøfter borgerinddragelse og tager stilling til det skitserede forslag til et stormøde i august.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget beslutter,

1. at opfølgning på konstitueringsaftalens punkter sker halvårligt, og
2. at konkrete punkter fra konstitueringsaftalen, der skal indgå i budgetlægningen for 2027, prioriteres på det kommende møde den 17. juni.

Endelig beslutter Økonomi- og Erhvervsudvalget,

3. at forvaltningen arbejder videre med det skitserede forslag til et stormøde i august.

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget har på mødet den 18. marts besluttet en budgetstrategi, spilleregler og proces for årets budgetlægning ([link til sag nr. 25 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 18. marts 2026](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

I henhold til den vedtagne procesplan for budgetlægningen behandler Økonomi- og Erhvervsudvalget på mødet den 20. maj et oplæg om konstitueringsaftalens budgetmæssige indhold samt borgerinddragelse.

Konstitueringsaftalens budgetmæssige indhold

Bilag nr. 1 indeholder en oversigt over de enkelte punkter i byrådets konstitueringsaftale. For hvert punkt er angivet ansvarligt udvalg, status samt budgetmæssigt indhold.

Forvaltningen har foretaget en foreløbig vurdering af, om det er nødvendigt at tilføre midler til gennemførelse af de enkelte punkter. Denne vurdering fremgår af kolonnen ”budgetmæssigt indhold”.

Konstitueringsaftalen gælder hele byrådsperioden og realiseringen af aftalen er en af forudsætningerne for den vedtagne budgetstrategi. De budgetmæssige konsekvenser af konstitueringsaftalen samt finansieringen heraf håndteres som et særskilt spor i budgetlægningen. Aftalens punkter er således ikke omfattet af spillereglerne for budgetudfordringer, hvor udvalgene skal finansiere udfordringerne indenfor egen ramme.

Punkterne i konstitueringsaftalen kan ikke alle gennemføres i 2027. Der lægges op til, at Økonomi- og Erhvervsudvalget tager stilling til, hvor ofte oversigten (bilag nr. 1) skal behandles i Økonomi- og Erhvervsudvalget, og hvilke punkter, som skal prioriteres i 2027.

De prioriterede punkter kvalificeres efterfølgende i de relevante udvalg, herunder med afklaring af i hvilket omfang udvalgene selv kan bidrage til finansieringen. På den baggrund indgår punkterne i de politiske forhandlinger om et budgetforlig.

Borgerinddragelse og borgermøde

Borgerinddragelse kan styrke kvaliteten af kommunens budgetproces. Når borgere får mulighed for at bidrage med perspektiver, prioriteringer og forslag, kan det give byrådet et bredere beslutningsgrundlag og øge forståelsen for de valg, der træffes. Samtidig kan inddragelse skabe større åbenhed om de økonomiske rammer og de prioriteringer og udfordringer, som kommunen står overfor.

Flere kommuner anvender i dag en kombination af fysiske møder og digitale platforme for at inddrage borgere i budgetprocessen. For eksempel afholder Norddjurs Kommune i august et borgermøde med politisk debat og giver samtidig borgere mulighed for at indsende forslag og høringssvar digitalt. Varde Kommune afholder et borgermøde, hvor borgmesteren og de enkelte udvalg præsenterer de overordnede prioriteringer, og desuden har kommunen en digital idéplatform, hvor borgere kan komme med forslag til prioriteringer. Silkeborg Kommune afholder dialogmøder med bestemte interessenter, et borgermøde efter sommerferien og har en digital budgetportal, hvor borgere kan kommentere på mulige tiltag og følge processen. Fælles for kommunerne er ønsket om at skabe større gennemsigtighed og give borgerne mulighed for at bidrage tidligt og fleksibelt i budgetlægningen.

I henhold til den vedtagne procesplan for budgetlægningen er der planlagt med et stormøde den 27. august. Forvaltningen foreslår, at der planlægges et stormøde den 27. august, hvor der informeres, indsamles input og skabes dialog med borgere samt repræsentanter fra bestyrelser og råd i Viborg Kommune. Det foreslås desuden, at forvaltningen udarbejder en række budgetmæssige dilemmaer, som kan danne grundlag for dialogen på stormødet.

Et endeligt program for stormødet forelægges Økonomi- og Erhvervsudvalget på mødet den 26. august.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigt over de enkelte punkter i konstitueringsaftalen

Punkt 21: Mellemfinansiering af projekter i lokalområder

26/9320

Resume

Det er i budgetforliget for 2026-2029 besluttet, at der etableres mulighed for, at foreninger i lokalområderne kan søge kommunen om mellemfinansiering af lokale projekter.

Forvaltningen har i denne sag foreslået nogle rammer for mellemfinansiering. På baggrund af Økonomi- og Erhvervsudvalgets beslutning om rammerne vil forvaltningen til et senere møde udarbejde et forslag til konkrete retningslinjer.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at Økonomi- og Erhvervsudvalget tager stilling til,

1. om der skal etableres mulighed for at yde tilbagebetalingspligtigt tilskud til projekters idé- og ansøgningsfase på baggrund af de foreslåede rammer jf. punkt 1-6 i sagsfremstillingen,
2. om der skal indgå et kriterie om, at der for samme geografiske område højest kan gives ét tilsagn om tilbagebetalingspligtigt tilskud indenfor en periode jf. punkt 7 i sagsfremstillingen, og om denne periode i givet fald skal være 4 år,
3. om der skal etableres mulighed for at yde mellemfinansiering til realisering af projekter, der har fået tilsagn om endelig finansiering fra en fond, LAG mm., på baggrund af de foreslåede rammer jf. punkt 8-20 i sagsfremstillingen,
4. om ansøgninger skal behandles efter den foreslåede ansøgnings- og godkendelsesproces jf. pkt. 21-25 i sagsfremstillingen,
5. om finansiering af udgifterne til tilbagebetalingspligtige tilskud til idé- og ansøgningsfasen og mellemfinansiering i etableringsfasen skal indgå i budgetlægningen for 2027-2030.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget beslutter,

1. at sagen om mellemfinansiering bringes op igen på det kommende møde den 17. juni med det udgangspunkt, at der fastsættes principper for mellemfinansiering, og at der ikke ydes støtte til projekters idéfaser, hvor tilbagebetaling er betinget af opnået fondsfinansiering.

Sagsfremstilling

Historik

Det fremgår af teksten i budgetforlig 2026-2029:

Der etableres mulighed for, at foreninger i lokalområderne kan søge kommunen om mellemfinansiering af lokale projekter. Der er allerede eksempler på, at Viborg Kommune har ydet mellemfinansiering fra tidspunktet, hvor en fond har givet tilsagn om finansiering af et projekt, til fonden efter projektets afslutning udbetaler pengene. Der gives nu mulighed for at yde mellemfinansiering allerede fra idéfasen. Der kan alene ydes mellemfinansiering til projekter, der tilgodeser almennyttige formål.

Økonomi- og Erhvervsudvalget beslutter de nærmere bestemmelser for mellemfinansieringen.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Når foreninger eller andre ønsker at opføre faciliteter med midler modtaget fra fonde, vil der ofte opstå et behov for tilvejebringelse af likviditet i løbet af processen, da fonde som udgangspunkt først udbetaler tilskud, når alle udgifter er afholdt og regnskabet er aflagt. Der kan derfor være behov for finansiering af udgifter til udvikling af idéer og udarbejdelse af ansøgning til fonde. Og senere kan der - hvis der opnås et tilsagn om tilskud fra en fond - være behov for mellemfinansiering i etableringsfasen, så entreprenører mv. kan blive betalt, inden fonden udbetaler tilskuddet.

Selvom det ikke udtrykkeligt fremgår af lovgivningen, er det en almindeligt anerkendt fortolkning, at det efter kommunalfuldmagtsreglerne og kravet om økonomisk forsvarlig forvaltning som udgangspunkt ikke anses forsvarligt, at kommunen yder egentlige lån til mellemfinansiering uden passende sikkerhed eller andre risikobegrænsende vilkår.

Det vurderes dog, at kommunen lovligt kan yde støtte til projekters idé- og ansøgningsfase som et tilbagebetalingspligtigt tilskud, hvor tilbagebetaling er betinget af opnået fondsfinansiering, forudsat at projekterne tilgodeser almennyttige formål, at kommunens bestemmelser om tilbagebetalingspligt er generelle og saglige, og at tilbagebetalingsvilkårene er klart defineret og fastlagt på forhånd.

Forslag til rammer for tilbagebetalingspligtige tilskud til projekters idé- og ansøgningsfase

Der foreslås følgende rammer og retningslinjer for et tilbagebetalingspligtigt tilskud til projekters idé- og ansøgningsfase, hvor tilbagebetaling er betinget af opnået fondsfinansiering:

1. Foreninger og selvejende institutioner i Viborg Kommune kan ansøge om et tilbagebetalingspligtigt tilskud til idé- og ansøgningsfasen til projekter med et almennyttigt formål, hvor tilbagebetaling er betinget af opnået finansiering fra eksterne fonde - herunder LAG – eller indsamling i lokalområdet.
2. Det pågældende projekt skal tilgodese almennyttige formål.
3. Der må ikke være tale om et erhvervsprojekt eller et privat projekt, da der ikke kan ydes kommunal støtte til sådanne projekter jf. kommunalfuldmagten.
4. Der kan søges et tilbagebetalingspligtigt tilskud på op til 50% af de forventede eksterne udgifter til idé- og ansøgningsfasen og højest 50.000 kr. Der kan ikke søges om tilskud til aflønning af initiativtagerne.
5. I ansøgningen skal der indgå en beskrivelse af projektet og tankerne bag dette samt den forventede organisering af idé- og ansøgningsfasen.
6. Tilsagn om et tilbagebetalingspligtigt tilskud suppleres af en kontrakt med de nærmere detaljer om tilbagebetalingspligten samt krav om løbende afrapportering vedrørende forløbet af idé- og ansøgningsfasen.
7. Det kan overvejes, om der herudover skal indgå et kriterie om, at der for samme geografiske område højest kan gives ét tilsagn indenfor en periode på eksempelvis 4 år.

Forslag til rammer for mellemfinansiering af projekters realisering efter opnået fondsfinansiering

Der foreslås følgende rammer og retningslinjer for mellemfinansiering for perioden efter en fond har givet tilsagn om endelig finansiering af et konkret projekt:

8. Foreninger og selvejende institutioner i Viborg Kommune kan søge mellemfinansiering til projekter med et almennyttigt formål, hvor en fond, LAG mm. har givet tilsagn om endelig finansiering.
9. Der må ikke være tale om et erhvervsprojekt eller et privat projekt, da der ikke kan gives kommunal mellemfinansiering af sådanne projekter jf. kommunalfuldmagten
10. Der kan som udgangspunkt maksimalt søges mellemfinansiering for op til 3 mio. kr.
11. Der tildeles som udgangspunkt ikke mellemfinansiering til projekter under 200.000 kr.
12. For at komme i betragtning til mellemfinansiering skal det dokumenteres, at foreningen eller den selvejende institution har fået afslag på lån hos en bank.
13. Eventuel egenfinansiering må ikke være finansieret ved lånoptagelse.
14. Der kan kun søges gennem og udbetales mellemfinansiering til et CVR-nummer (med tilknyttet NemKonto).

15. De pågældende faciliteter skal tilgodese almennyttige formål.
16. I ansøgningen skal der indgå en beskrivelse af:
 - Projektet og tankerne bag dette
 - Projektorganisering
 - Foreningens alder/erfaring/kompetencer
 - Foreningens revisor
 - Projektets modenhed og risici ift. gennemførelse
 - Drift efter etableringsfasen.
17. Tilsagn om mellemfinansiering suppleres af en kontrakt med de nærmere juridiske detaljer vedrørende sikkerhed for projektets gennemførelse og sikkerhed for, at tilskudsmidlerne afregnes med Viborg Kommune, samt en løbende afrapportering af projektets fremdrift.
18. Udbetaling af mellemfinansiering forudsætter, at projektets samlede finansiering i øvrigt er på plads.
19. Foreningen skal tilbagebetale den modtagne mellemfinansiering straks efter modtagelsen af tilskud fra fonde.
20. Tilsagn om mellemfinansiering vil være tidsbegrænset på maksimalt to år fra tilsagnet er givet.

Der foreslås følgende proces omkring ansøgninger om tilbagebetalingspligtigt tilskud og mellemfinansiering:

21. Borgergruppen, foreningen eller den selvejende institution udfylder et ansøgningsskema på kommunens hjemmeside og vedlægger supplerende materiale.
22. Forvaltningen vurderer ansøgning og indhenter eventuelt yderligere supplerende materiale.
23. Vurderer forvaltningen, at ansøgningen ikke lever op til kriterierne, kan forvaltningen afvise denne.
24. For ansøgninger, der lever op til kriterierne, udarbejder forvaltningen et dagsordenspunkt til det fagudvalg, der er ansvarlig for det pågældende sagsområde.
25. Hvis fagudvalget er positivt indstillet overfor ansøgningen, videresender forvaltningen denne som en sag til Økonomi- og Erhvervsudvalget til endelig beslutning.

Det kan være hensigtsmæssigt, at der under Økonomi- og Erhvervsudvalget afsættes en pulje på f.eks. 0,5 mio. kr. årlig til finansiering af udestående tilbagebetalingspligtige tilskud samt en pulje på f.eks. 3 mio. kr. årligt til finansiering af mellemfinansiering af projekters etableringsfasen. Det foreslås, at dette indgår i budgetlægningen for 2027-2030.

Alternativer

Som alternativ til at afsætte puljer til tilbagebetalingspligtige tilskud og mellemfinansieringer, kan det enkelte tilsagn behandles som en bevillingssag, hvor finansieringen eventuelt kan være kassebeholdningen.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 22: Licitationsresultat vedrørende sammenlægning af skoler i Bjerringbro (bevillingssag)

23/3540

Resume

Der blev den 26. april 2026 afholdt licitation ifm. Sammenlægningen af skolerne i Bjerringbro. Licitationen holder sig inden for det afsatte budget. Der søges om frigivelse af 48.800.000 kr. til projektet.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at licitationsresultatet for Bjerringbro Skole godkendes,
2. at byggeriet kan igangsættes,
3. at anlægsudgiftsbevillingen til kontoen "Sammenlægning af skoler i Bjerringbro" forhøjes med 48.800.000 kr. med rådighedsbeløb på 26.602.000 kr. i 2026 og 22.198.000 kr. i 2027, og
4. at udgiften på 26.602.000 kr. i 2026 og 22.198.000 kr. i 2027. finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen "Sammenlægning af skoler i Bjerringbro" i 2026 og 2027.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at licitationsresultatet for Bjerringbro Skole godkendes,
2. at byggeriet kan igangsættes,
3. at anlægsudgiftsbevillingen til kontoen "Sammenlægning af skoler i Bjerringbro" forhøjes med 48.800.000 kr. med rådighedsbeløb på 26.602.000 kr. i 2026 og 22.198.000 kr. i 2027, og
4. at udgiften på 26.602.000 kr. i 2026 og 22.198.000 kr. i 2027. finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen "Sammenlægning af skoler i Bjerringbro" i 2026 og 2027.

Sagsfremstilling

Historik

I budgettet for 2024-27 blev der afsat midler til sammenlægning af Bjerringbro Skole på én matrikel. Byrådet har besluttet, at specialafdelingen flyttes til Rødkærbro Skole, og at ASF-afdelingen (Autisme Spektrum Forstyrrelser) flyttes fra Vestre Ringvej til Base Business. Her placeres også nogle af almenfunktionerne i stedet for at bygge til på Koldskær.

Byrådet behandlede sagen på deres møde 30. august 2023 ([Link til sag nr. 3 i byrådet 30. august 2023](#)), hvor det blev besluttet at høringsforslag B4, hvor almenområdet samles på Bjerringbro Skole, afdeling Koldskær, ASF-afdelingen forbliver på afdeling Vestre Ringvej og specialafdelingen flyttes til Rødkærbro Skole.

Byrådet behandlede sagen igen den 24. januar 2024 ([Link til sag nr. 1 i byrådet 24. januar 2024](#)). Her blev det besluttet at gå videre med forslag C1, hvor ASF-klasserne, samt dele af almen samles i dele af nuværende lokaler i Base Business. Dermed er der ikke behov for at anvende bygningerne på Vestre Ringvej og en tilbygning på Koldskær vil ikke være relevant. Specialafdelingen flyttes fortsat til Rødkærbro Skole. På byrådsmødet den 26. juni 2024 blev det besluttet at frigive midler til forundersøgelser samt rådgivning og at projektet måtte udbydes i store entrepriser ([link til sag nr. 5 i byrådet 26. juni 2024](#)).

På Børne- og Ungdomsudvalget møde den 13. August 2025 ([Link til sag nr. 5 i Børne- og Ungdomsudvalget 13. august 2025](#)), besluttede de at dispositionsforslaget for Bjerringbro skole blev godkendt som grundlag for det videre arbejde med projektering.

Inddragelse og høring

Skolens ledelse samt udvalgte medarbejdere har løbende været inddraget under hele processen.

Beskrivelse

Der er rådighedsbeløb på 29.020.000 kr. i 2026 og 22.198.000 kr. i 2027 i alt 51.218.000 kr. der ikke er bevilliget. Byrådet besluttede på deres møde 30. august 2023, at AFS- afdelingen rykker fra Vestre Ringvej til Base Business bygningen tæt ved Koldskær, hvor almeneleverne på Bjerringbro Skole samles. På Base Business placeres desuden nogle af almenfunktionerne i stedet for at bygge til på Koldskær.

Dispositionsforslag er godkendt i Børne- og Ungdomsudvalget på møde 13. august 2025, og ud fra dette er tegningsmaterialet viderebearbejdet og der er nu indhentet priser.

Licitationsresultat:

Viborg Kommune modtog licitationsresultatet den 26. april 2026, og det viser, at projektet kan holde sig indenfor det forventede budget og til det søges 48.800.000 kr. Frigivet med rådighedsbeløb på 26.602.000 kr. i 2026 og 22.198.000 kr. i 2027.

Opgaven er udbudt i to hovedentrepriser:

Entreprise A – byggeri og Entreprise B – teknik. Der forventes at indgå kontrakt med de billigste.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Projektet kan igangsættes umiddelbart efter godkendelse i Økonomi- og Erhvervsudvalget og byrådet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 23: Udarbejdelse af ny Sammenhængsmodel - vision, pejlemærker og målsætninger

26/229

Resume

I forlængelse af drøftelserne på byrådets plankonference har forslag til målsætninger i den nye Sammenhængsmodel været drøftet i de enkelte fagudvalg. Økonomi- og Erhvervsudvalget behandler sagen med henblik på endelig godkendelse i byrådet.

På plankonferencen var der herudover enighed om vision og pejlemærker, som fremlægges til endelig godkendelse.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at vision og pejlemærker godkendes,

og det foreslås desuden

2. at Økonomi- og Erhvervsudvalget drøfter fagudvalgenes behandling af forslag til målsætninger med henblik på indstilling til byrådet.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at vision og pejlemærker godkendes, og

2. at forslag til målsætninger godkendes, dog således at

- 6. målsætning ændres til ”Folkeskolen skal være et attraktivt valg” og
- 10. målsætning ændres til ” Mere natur samt grøn omstilling og bæredygtig vækst med lokalt ejerskab”

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet har på seminaret den 22.-23. januar 2026 og på plankonferencen den 13.-14. april 2026 drøftet udarbejdelsen af en ny sammenhængsmodel. Her var der enighed om den konkrete formulering af vision og pejlemærker, jf. bilag nr. 1.

Herudover blev forslag til målsætninger drøftet i grupper og fremlagt i plenum. Med baggrund heri har direktionen efterfølgende sammenskrevet dette i et forslag til målsætninger, jf. bilag nr. 2.

Forslaget til målsætninger har efterfølgende været behandlet i fagudvalgene den 4.-7. maj 2026.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Med udgangspunkt i sammenskrivningen af målsætningerne har fagudvalgene drøftet målsætningerne i Sammenhængsmodellen. Fagudvalgenes beslutninger fremgår af bilag nr. 3.

Målsætningerne suppleres senere af indikatorer, som måler, om målsætningerne nås. Det vil sige målbare tegn eller data, der viser udviklingen og giver mulighed for opfølgning. I forhold til målsætningen om Danmarks bedste erhvervskommune kunne dette f.eks. være placering i DI's erhvervsmåling eller sagsbehandlingstider m.v. For yderligere eksempler på skelen mellem målsætninger og indikatorer kan det ses i oplæggene fra plankonferencen, som findes i First Agenda.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Efter behandlingen i Økonomi og Erhvervsudvalget, vil den nye sammenhængsmodel med vision, pejlemærker og målsætninger kunne vedtages på byrådsmødet den 27. maj 2026.

Med udgangspunkt i målsætningerne vil forvaltningen udarbejde konkrete indikatorer, som vil blive behandlet politisk i august-oktober.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Ny sammenhængsmodel - vision og pejlemærker

Forslag til målsætninger - ny sammenhængsmodel

Referater fra fagudvalgenes behandling af forslag til målsætninger i ny Sammenhængsmodel

Punkt 24: Orientering om Velkomstcenter for Hærvejen

23/6777

Resume

På seneste møde i Økonomi- og Erhvervsudvalget aftalte udvalget under pkt. 13. ”Status på byggeanlægsprojekter” at forvaltningen på maj-mødet præsenterer en samlet status på fondsfinansieringen til Domkirke kvarteret, herunder særligt Velkomstcentret.

Denne orientering sker dels i denne sag, dels i uddybende præsentation på selve mødet.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

1. at Økonomi- og Erhvervsudvalget drøfter sagen med henblik på konkret sagsfremstilling til udvalgets møde i juni og efterfølgende budgetprocessen for 2027 – 30.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget beslutter,

1. at sagen om Velkomstcenter for Hærvejen behandles på mødet den 17. juni.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Domkirke kvarteret består af i alt 9 områder, der skal omdannes til en international turistattraktion. Disse kan mere overordnet samles i fire større projekter:

- 1) Museum Wibergis i den gamle Vestre Landsret med forventet åbning ultimo 2026,
- 2) Uderum og pladser med særligt fokus på Domkirkepladsen og Stænderpladsen med tilstødende Bispestien, Hans Tausens Minde og Margretheplænen med forventet færdiggørelse 2028,
- 3) Nyt P-hus, som også forventes færdigt i 2028 og endeligt
- 4) Velkomst- og Hærvejscenter i det gamle rådhus, hvor åbningstidspunkt er uafklaret, idet anlægsarbejdet p.t. er indstillet af økonomiske årsager.

Museum Wibergis er meget tæt på afslutning af det egentlige anlægsarbejde. De samlede anlægsudgifter udgør 75 mio. kr. inkl. tillægsbevilling på seneste Byrådsmøde april 2026. Det er en kommunal institution i en kommunal bygning, som Viborg Kommune tidligt i processen valgte at finansiere selv, bl.a. med salgsprovenu fra de bygninger, som museet fraflyttede. Til gengæld skulle museet selv søge finansiering af de faste udstillinger, som tidligere blev estimeret til 25 mio. kr. Dette beløb er ligesom anlægsudgifterne steget over den lange og vanskelige byggeperiode, således at museet p.t. har indsamlet 38 mio. kr. fra fonde til finansiering af de faste udstillinger. Disse 38 mio. kr. er øremærket museets faste udstillinger i Museum Wibergis og næsten alle allerede disponeret, idet det meste af den kommende faste udstilling for længst er bestilt og produceret og venter på at blive stillet op.

Uderum og pladser omdanner gennem en stor arkitektkonkurrence følgende pladser; Stænderpladsen, Domkirkepladsen, Bispestien, Hans Tausens Minde, Margretheplænen og Gråbrødre Kirkestræde. Arbejdet blev i forbindelse med arkitektkonkurrencen budgetteret til en samlet udgift på ca. 47 mio. kr., som er 100% fondsfinansieret gennem bevilling fra AP Møller Fonden. Efterfølgende har Viborg Kommune dog selv måttet finansiere ca. 10 mio. kr. til uventede arkæologiske udgravninger, idet AP Møller Fonden ikke dækker den slags udgifter.

Nyt parkeringshus finansieres gennem en leasingaftale til 50 mio. kr. med Kommune Leasing. Arbejdet sker ligesom de andre anlægsarbejder i Domkirke kvarteret i et svært og følsomt historisk område, men går indtil videre planmæssigt og forventes at overholde budgettet.

Velkomst- og Hærvejscenter er i udgangspunktet forventet finansieret af eksterne fonde uden kommunal medfinansiering, idet nogle udvalgte fonde tidligt viste særlig interesse for projektet. Nordeafonden bevilgede tidligt i processen 21 mio. kr. til dels stueplan i Velkomstcentret, dels øvrige indsatser på Hærvejen i Viborg Kommune. De 14 mio. kr. er øremærket Velkomstcentrets stueplan inkl. Hærvejscenter og cafe. Parallelt hermed arbejdes der med andre fondsmuligheder, som indtil videre har sikret yderligere 10 mio. kr. til Velkomstcentret generelt. Der er således pt. ca. 24 mio. kr. indsamlet fra fonde til Velkomstcentret mod forventet 39 mio. kr.

Forvaltningen er i dialog med fonde om mulighed og forudsætninger for yderligere fondsfinansiering, hvilket fremlægges på mødet.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 25: Medlemskab Udvikling Hærvejen 2026-2029

26/11280

Resume

Sagen drejer sig om medlemskab af Udvikling Hærvejen i perioden 2026-2029

Indstilling

Kommunaldirektøren forslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget tager stilling til, om udvalget indstiller til byrådet,

1. at Viborg Kommune årligt afsætter 250.000 kr. til medlemskab af Udvikling Hærvejen i perioden 2026-2029, og
2. at udgiften på årligt 250.000 kr. i givet fald finansieres af driftsbeløbet afsat til udviklingspuljen under Økonomi- og Erhvervsudvalgets politikområde "Politisk organisation" i hvert af årene 2026-2029.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at Viborg Kommune årligt afsætter 250.000 kr. til medlemskab af Udvikling Hærvejen i perioden 2026-2029, og
2. at udgiften på årligt 250.000 kr. finansieres af driftsbeløbet afsat til udviklingspuljen under Økonomi- og Erhvervsudvalgets politikområde "Politisk organisation" i hvert af årene 2026-2029.

Sagsfremstilling

Historik

Foreningen Udvikling Hærvejen blev dannet i 2021 af 15 kommuner, og foreningen har sit sekretariat på Viborg Rådhus. Byrådet besluttede pba. af en ny strategiproces for Udvikling Hærvejen i 2025 alene at betale for 1 års medlemskab, da det på daværende tidspunkt var på tale at ændre i kontingentstrukturen. Strategiprocesen forventes afsluttet medio 2026, men der forventes ingen ændringer i kontingentstrukturen.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Udvikling Hærvejen er en forening dannet af kommuner langs Hærvejens vandre- og cykelruter, der arbejder for at udvikle Hærvejen som et sammenhængende turist- og fritidsområde. Medlemmerne er Hjørring, Jammerbugt, Vesthimmerland, Frederikshavn, Brønderslev, Aalborg, Rebild, Mariagerfjord, Viborg, Silkeborg, Ikast-Brande, Vejle, Haderslev, Aabenraa og Vejen Kommuner.

Viborg Kommunes borgmester er født medlem af foreningens repræsentantskab.

Foreningen arbejder med 5 kerneindsatser for udviklingen af hærvejen.

Kvalitetsløft af vandre- og cykelruten
Udviklingen af overnatningskapacitet og service
Et skarpt brand og styrket formidlingsindsats
Hærvejsknodepunkter
Bedre data og monitorering

I løbet af første strategiperiode har samarbejdet med Nordea Fonden medført betydelige investeringer i Hærvejen, også i Viborg Kommune. Således er der sikret investering i f.eks. i velkomstcenter for Hærvejen i Domkirkeområdet i Viborg og naturplads i Skelhøje for i alt mere end 20 mio. kr.

Udvikling Hærvejen har gennem 2025 og 2026 arbejdet med udvikling af ny strategi, og dette arbejde forventes afsluttet medio 2026.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Udgiften er ved en fejl ikke medtaget ifm. budgetlægningen for 2026-2029.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 26: Ordinær generalforsamling 2026 i Energi Viborg A/S

25/15107

Resume

Viborg Kommune skal godkende årsrapport 2025 for Energi Viborg A/S.

Indstilling

Borgmesteren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at årsrapporten med revisionspåtegning godkendes.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at årsrapporten med revisionspåtegning godkendes.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Der afholdes ordinær generalforsamling torsdag den 28. maj 2026, kl. 17.00 hos Energi Viborg.

Årsrapport 2025 for Energi Viborg A/S er vedlagt som et lukket bilag nr. 1 til sagen.

Årsrapporten forventes offentliggjort ved udsendelse af referatet fra byrådets møde.

Energi Viborgs bestyrelse har på møde den 8. maj 2026 godkendt årsrapporten.

Det kan oplyses, at forvaltningen ingen bemærkninger har til Årsrapport 2025 for Energi Viborg A/S.

Der er sendt en mødeinvitation til byrådsmedlemmernes kalender til at deltage i generalforsamlingen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 27: Mødeliste for Økonomi- og Erhvervsudvalget

26/1217

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd – herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår,

1. at Økonomi- og Erhvervsudvalget tager stilling til mødelisten.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 20-05-2026

Mødelisten blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde i december måned 2014 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 17. december 2014](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger om konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Økonomi- og Erhvervsudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Bilag

Mødeliste for Økonomi- og Erhvervsudvalget 2026

Punkt 28: Meddelelser og gensidig orientering

26/3673

Punkt 29: Lukket: Ejendomssag (bevillingssag)

26/9968

Punkt 30: Lukket: Ejendomssag

26/8932

Punkt 31: Lukket: Ejendomssag

26/5690

Punkt 32: Lukket: Ejendomssag

25/34478

Punkt 33: Underskriftsark

26/545

Sagsfremstilling

Økonomi- og Erhvervsudvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive elektronisk i FirstAgenda ved at trykke ”Godkend”.